

พฤติกรรมกรรมการหอและปัจจัยที่มีผลต่อการหอของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

พฤษภาคม 2554

พฤติกรรมกรรมการหอชมและปัจจัยที่มีผลต่อการหอชมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

พฤติกรรมกรรมการหอและปัจจัยที่มีผลต่อการหอของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

พฤษภาคม 2554

อมรรัตน์ วงศ์จันทร์. (2554). พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครู

โรงเรียนโยธินบูรณะ สารนิพนธ์ ศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์). กรุงเทพฯ:

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์:

อาจารย์ ประภาพร เฟื่องฟูสกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 135 คน ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบปฐมภูมิ โดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย พบว่าพฤติกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ด้านจำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 30,000.00 บาท และจำนวนเงินออมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,907.41 บาท การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินอยู่ในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคารมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมาได้แก่ เงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม คิดเป็นร้อยละ 22.6 และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.6 ส่วนการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้แก่ การออมในรูปแบบการเก็บเงินสดไว้กับตัว คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมาได้แก่ การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ 13.5 และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 2.6 สำหรับวัตถุประสงค์การออมคือเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย / ยามชรามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมาคือวัตถุประสงค์การออมเพื่อการศึกษารองตัวเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ คิดเป็นร้อยละ 18.6 และมีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ น้อยที่สุดคิดเป็นร้อยละ 2.9

สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ส่วน อายุ อายุราชการ/อายุงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ส่วนปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และรายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

SAVING BEHAVIOR AND FACTORS AFFECTING SAVING OF TEACHERS AT
YOTHINBURANA SCHOOL

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Economics Degree in Human Development Economics
at Srinakharinwirot University

May 2011

Amornrat Wongchan. (2011). *Saving Behavior and Factors Affecting Saving of Teachers at Yothinburana School*. Master's Project, M.Econ. (Human Development Economics).

Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.

Project Advisor: Mrs. Praparn Fuengfusakul.

This research aimed to study 1) the saving behavior of teachers at Yothinburana School in terms of the saving amount, the saving pattern and the saving objective; and 2) the factors affecting saving of teachers at Yothinburana School. The samples of this research were 135 teachers at Yothinburana School. The primary data was collected by the questionnaires and the statistic for data analysis included frequency, percentage, mean as well as the Multiple Regression Analysis.

The results of this research were as follows:

The saving behavior of teachers at Yothinburana School related the saving amount was found that the lowest saving amount per month was 0.00 baht and the highest saving amount per month was 30,000 baht moreover the average of saving amount per month was 5,907.41 baht. The most saving pattern that related the financial institute was the banking deposit (30.4%) and the next saving patterns were Government Pension Fund (GPF) and Social Security Fund (22.6%) while the teachers had the other saving pattern at least (0.6%). However the saving not related the financial institute was consisted of the personal cash saving pattern mostly (36.1%), the next saving pattern was the personal lending (13.5%) and the last pattern was the other saving pattern (2.6%). The saving objective was found that most teachers had the saving objective for ailing / decrepit times (32%) and the next objective of saving was for personal / dependent education (18.6%) while the teachers had other saving objective only 2.9%

The analysis of the factors affecting saving of teachers at Yothinburana School was found that the personal factors included the total members of dependant had the negative relationship with the saving amount of the teachers at Yothinburana School under the statistical significant at the level of 0.05 while age and working period did not relate to the saving amount of the teachers at Yothinburana School.

The economic factors including the monthly income had the positive relationship with the saving amount of the teachers at Yothinburana School under the statistical significant at the level of 0.01 while the monthly expense had the negative relationship with the saving amount of the teachers at Yothinburana School under the statistical significant at the level of 0.01.

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียน
โยธินบูรณะ ของ อมรรัตน์ วงศ์จันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

.....
(อาจารย์ ประภาพร เฟื่องฟูสกุล)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

คณะกรรมการสอบ

.....
(อาจารย์ ประภาพร เฟื่องฟูสกุล)

ประธาน

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. พิศมัย จารุจิตติพันธ์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราชฎณีนิยม)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เรณู สุขารมณณ์)

วันที่ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2554

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จากอาจารย์ ประพาฬ เพ็องฟูสกุล อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. พิศมัย จารุจิตติพันธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. อ้อทิพย์ ราชภรณ์นิยม กรรมการสอบปากเปล่าสารนิพนธ์ทุกท่านได้กรุณา เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่งเพื่อให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ทุกขั้นตอน ตลอดจนให้ความกรุณาในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากที่สุด ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่าน ในสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน สำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามได้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้วิจัยเป็นอย่างมาก

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่สำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัย ที่ให้คำแนะนำและให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

ท้ายสุดผู้วิจัยขอขอบคุณ พ่อ แม่ พี่ น้อง เพื่อนๆ ทุกคน ที่ให้ทั้งกำลังกายและกำลังใจที่ดีเยี่ยมตลอดเวลาที่ศึกษาและทำงานวิจัย

สำหรับคุณประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเพื่อระลึกถึง พระคุณของบิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา สั่งสอนอบรม และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน หากสารนิพนธ์ฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

อมรรัตน์ วงศ์จันทร์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	8
ความสำคัญของการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	9
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	9
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ตัวแปรที่ศึกษา.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	15
สมมติฐานในการวิจัย.....	16
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	17
ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานที่ทำการศึกษา.....	17
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	21
ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์.....	21
ฟังก์ชันการบริโภคและการออม.....	22
ตัววัดค่าพฤติกรรมกรรมการออม.....	25
ปัจจัยสำคัญที่กำหนดรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม.....	25
ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต.....	27
วัตถุประสงค์ในการออม.....	28
รูปแบบการออมโดยทั่วไปในประเทศไทย.....	30
รูปแบบการออมเพื่อเกษียณอายุในประเทศไทย.....	30
รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน.....	32
รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	49
ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจ.....	49
ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม.....	55
ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล.....	60
ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม.....	72
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	76
สังเขปความมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการวิจัย.....	76
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	84
ข้อเสนอแนะจากการวิจัย.....	89
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	90
บรรณานุกรม	91
ภาคผนวก	95
ภาคผนวก ก.....	96
ภาคผนวก ข.....	103
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	107

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 รายได้ และรายได้พึงจ่ายของครัวเรือน พ.ศ.2547-2551.....	3
2 รายได้ ค่าใช้จ่าย และการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทย.....	4
3 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	6
4 หนี้สินจากแหล่งต่างๆ.....	7
5 แสดงรายละเอียดการได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งให้มีโครงการต่างๆของโรงเรียนโยธินบูรณะ	18
6 แสดงจำนวนนักเรียนโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553.....	19
7 แสดงจำนวนครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553.....	20
8 การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการออมเงินของปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2541.....	29
9 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามประเภทครู.....	40
10 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทครู.....	41
11 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ.....	49
12 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ยต่อเดือน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามปัจจัยเศรษฐกิจ.....	53
13 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำแนกตามภาระหนี้สิน.....	54
14 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามจำนวนเงินออม.....	55
15 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามรูปแบบการออม.....	57
16 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามวัตถุประสงค์การออม.....	59
17 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	60
18 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	64
19 แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ.....	68
20 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติ t ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ของปัจจัยที่มีผลต่อการออม.....	73
21 สรุปการแสดงผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจ กับจำนวนเงินออม.....	75

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	15
2 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	16
3. เส้นการบริโภคตามทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์.....	22
4 เส้นการออม.....	24
5 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต.....	27
6 จำนวนสมาชิก กบข. เดือนกันยายน 2553 จำแนกตามอาชีพ.....	31

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

จากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาส่งผลกระทบต่อ การดำเนินชีวิตของประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะประชาชนที่อาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกรุงเทพมหานครเป็นเมืองหลวงของประเทศการขยายตัวของเมือง มีสิ่งอำนวยความสะดวกและความพร้อมหลายด้านจึงดึงดูดให้ผู้คนจำนวนมากจากชนบทหลั่งไหลเข้ามาอาศัย ทำมาหากินในเมืองเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอุตสาหกรรมในเมืองใหญ่นั้นมีความสามารถรองรับแรงงานจากชนบทเข้ามาทำงานด้วยอัตราค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่า มีแหล่งสถานศึกษา และแหล่งที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกมากมาย จึงเป็นแรงจูงใจให้คนย้ายถิ่นฐานเข้ามาอาศัยอยู่ในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมาก

การออมเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เป็นปัจจัยที่กำหนดการลงทุนให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโต สร้างเสถียรภาพ และลดความผันผวนทางเศรษฐกิจได้ การพัฒนาประเทศเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจนั้น ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีการออมส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสะสมเงินไว้ใช้จ่ายในยามที่มีปัญหาเกี่ยวกับรายได้เกิดขึ้นหรือมีรายจ่ายฉุกเฉินเกิดขึ้น การออมทำให้มีความมั่นคงในชีวิต ทรัพย์สิน สร้างความมั่นคงทางครอบครัว ทรัพย์สินเพื่อการบริโภคในอนาคต อีกทั้งจะทำให้การออมภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งเงินทุนในตลาดเงิน ซึ่งเป็นแหล่งเงินกู้ให้ภาครัฐบาล และเป็นแหล่งเงินกู้ให้ภาคธุรกิจนำไปใช้จ่ายเพื่อการลงทุน อันจะมีผลต่อเนื่องไปถึงการผลิตและการจ้างงาน รวมถึงการทำให้รายได้ประชาชาติเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจได้ในระยะยาว ซึ่งยุทธศาสตร์การบริหารเศรษฐกิจส่วนร่วมของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549) ได้มีแนวทางในการส่งเสริมระบบการออมของประเทศ โดยปฏิรูประบบกองทุนบำเหน็จบำนาญ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และกองทุนประกันสังคม ให้ครอบคลุมประชากรและผู้ใช้แรงงานอย่างทั่วถึง โดยให้ความสำคัญกับการออมเพื่อการชราภาพ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางการเงินระยะยาว (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). 2544: 81) ต่อเนื่องมาจนถึงยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจให้สมดุลและยั่งยืนของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) ให้ความสำคัญกับการปฏิรูประบบประกันสังคมและระบบบำเหน็จบำนาญเพื่อให้ฐานะที่มั่นคงในระยะยาวเมื่อประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ และลดภาระรายจ่ายของรัฐบาล และเพื่อเป็นการส่งเสริมการออม และมุ่งเน้นการส่งเสริมการออมให้เพียงพอเพื่อเป็น

แหล่งเงินทุนของประเทศและลดการพึ่งพิงเงินทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะการพึ่งพิงในรูปแบบของเงินกู้และเงินทุนระยะสั้น ตลอดจนลดพฤติกรรมกรรมการบริโภคที่ฟุ่มเฟือยจนไร้ขอบเขต ซึ่งจะเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด โดยมีแนวทางส่งเสริมการออมทั้งระบบของประเทศ ทั้งการออมภาคครัวเรือน การออมภาครัฐ และการออมภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้การออมรวมของประเทศมีพอเพียงเพื่อการลงทุนของประเทศ ควบคู่ไปกับการสร้างฐานรายได้ที่มั่นคงสำหรับประชาชน และสร้างพฤติกรรมการออม เพื่อเพิ่มการออมครัวเรือน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ.2545-2549). 2544: 78; 90-91) แนวโน้มการออมในประเทศจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับผลทางด้านรายได้และรายจ่ายของภาคครัวเรือน ซึ่งเป็นผลจากอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจและปัจจัยต่างๆ ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1 ซึ่งแสดงข้อมูลรายได้ และรายได้พึงจ่ายของครัวเรือน ในช่วงปี พ.ศ.2547-2551 ซึ่งเก็บรวบรวมโดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตาราง 1 รายได้ และรายได้พึงจ่ายของครัวเรือน พ.ศ.2547-2551

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2547	2548	2549	2550p	2551p
รายได้	4,258,370	4,640,421	5,097,052	5,567,467	6,040,832
เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าแรง	1,927,134	2,072,848	2,259,459	2,449,309	2,602,300
เงินประกันสังคม	20,356	24,788	31,318	33,341	36,012
รายได้ของผู้ประกอบอาชีพอิสระ	1,912,299	1,981,136	2,083,553	2,315,314	2,608,992
รายได้จากทรัพย์สิน	220,416	333,963	482,033	498,494	497,390
เงินโอนจากนิติบุคคล	10,643	12,513	13,106	14,053	13,302
เงินอุดหนุนช่วยเหลือจากรัฐบาล	72,429	86,604	92,645	113,535	120,079
เงินโอนจากต่างประเทศ	95,093	128,569	134,938	143,421	162,757
หัก: ภาษีเงินได้และค่าธรรมเนียม	136,545	148,815	168,921	190,310	195,658
เงินอุดหนุนช่วยเหลือแก่รัฐบาล	3,761	4,177	3,945	4,736	5,107
เงินประกันสังคม	27,201	29,764	32,531	34,890	36,965
รายได้พึงใช้จ่าย	4,090,863	4,457,665	4,891,655	5,337,531	5,803,102
หัก: ใช้จ่ายส่วนบุคคล	3,771,332	4,128,926	4,469,641	4,665,491	5,127,301
ใช้จ่ายเพื่ออุปโภคบริโภค	3,711,286	4,060,414	4,379,070	4,556,993	4,997,728
ดอกเบี้ยจ่ายสำหรับหนี้ครัวเรือน	47,514	56,011	76,749	94,784	112,297
เงินโอนต่างประเทศ	12,532	12,501	13,822	13,714	17,276
เงินออมของครัวเรือน	319,531	328,739	422,014	672,040	675,801
รายได้ต่อคน (บาท)	65,990	71,283	77,730	84,303	90,864
รายได้พึงใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน (บาท)	63,394	68,475	74,597	80,821	87,288
ใช้จ่ายส่วนบุคคลต่อคน (บาท)	58,442	63,425	68,162	70,645	77,123
การออมส่วนบุคคลต่อคน (บาท)	4,952	5,050	6,436	10,176	10,165

P ตัวเลขเบื้องต้น

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2553: ออนไลน์)

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า รายได้ในช่วงปี พ.ศ.2547-2551 มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง และรายได้พึงใช้จ่ายและเงินออมของครัวเรือนเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

ตาราง 2 รายได้ ค่าใช้จ่าย และการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทย

หน่วย : บาท

	2539	2541	2542	2543	2544	2545	2547	2549	2550	2551 (3)
รายได้ / เดือน	10,779	12,492	12,729	12,150	12,185	13,736	14,963	17,787	18,660	19,633
อัตราการขยายตัว		15.89	1.90	-4.55	-0.29	12.73	8.93	18.87	4.91	5.22
ค่าใช้จ่าย/เดือน (1)	9,190	10,389	10,238	9,848	10,025	10,889	12,297	14,311	14,500	15,942
อัตราการขยายตัว(%)		13.05	-1.45	-3.81	1.80	8.62	12.93	16.38	1.32	9.94
การออมครัวเรือน / เดือน(2)	1,589	2,103	2,491	2,302	2,160	2,847	2,666	3,476	4,160	3,691
อัตราการขยายตัว (%)		15.00	18.45	-7.59	-6.17	31.81	-6.36	30.38	19.68	-11.26
สัดส่วนการออมต่อรายได้ (%)	14.74	16.83	19.57	18.95	17.73	20.73	17.82	19.54	22.29	18.80

ที่มา: สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.

หมายเหตุ: 1. ค่าใช้จ่าย ไม่รวมค่าใช้จ่ายที่เป็นการสะสมทุน เช่น ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน ที่ดิน และของมีค่าต่างๆ เช่น เพชร พลอย

2. การออมของครัวเรือน คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนหักด้วยค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน

3. ข้อมูลรายได้/เดือน ของครัวเรือนและการออมครัวเรือน/เดือน ในปี 2551 เกิดจากการประมาณการโดยการคำนวณหาอัตราเฉลี่ย

การเพิ่มขึ้นของรายได้ภาคครัวเรือน ตั้งแต่ปี 2539 จนถึง 2550

จากตาราง 2 แสดงข้อมูลรายได้ ค่าใช้จ่าย และการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนของประเทศไทย ซึ่งสำนักงานสถิติแห่งชาติได้เก็บรวบรวมไว้ โดยแสดงให้เห็นถึงการออมภาคครัวเรือนของประเทศไทย ในปี 2551 ซึ่งอยู่ที่ระดับ 3,691 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน ลดลงเมื่อเทียบกับปี 2550 ที่ระดับ 4,160 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน หรือเกิดการหดตัวอัตราร้อยละ 11.26 ในปี 2551 โดยเมื่อพิจารณาจากรายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนจะเห็นได้ว่า รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนในปี 2551 อยู่ที่ระดับ 19,633 บาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 18,660 บาท ในปี 2550 หรือมีการขยายตัวอัตรา ร้อยละ 5.22 ต่อปี ในขณะที่ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อเดือนในปี 2551 อยู่ที่ระดับ 15,942 บาท เพิ่มขึ้นจากระดับ 14,500 บาท ในปี 2550 หรือขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 9.94 ต่อปี จากข้อมูลดังกล่าวพบว่า อัตราการขยายตัวของค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือนสูงกว่าอัตราการขยายตัวของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน จึงส่งผลให้การออมภาคครัวเรือนลดลง

ปัจจุบันประเทศไทยมีรูปแบบการออมเพื่อวัยเกษียณอายุ ลูกจ้างที่อยู่ในระบบประกันสังคม ถ้าจ่ายเงินสมทบเป็นเวลานานติดต่อกันเกิน 15 ปี หรือเกิน 180 เดือน เมื่ออายุครบ 55 ปี ก็จะได้รับสิทธิประกันสังคมกรณีชราภาพเท่ากับร้อยละ 15 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย แต่เงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เวลานี้ จะนับเงินเดือนสูงสุดไม่เกิน 15,000 บาท เท่านั้น ซึ่งหมายความว่าเงินประกันสังคมกรณีชราภาพสูงสุดที่จะได้รับจะไม่เกินเดือนละ 2,250 บาท เท่านั้น ส่วนข้าราชการภายใต้กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จะได้รับเงินบำนาญสูงสุดร้อยละ 60 ของเงินเดือนเฉลี่ย 60 เดือนสุดท้าย หรือลูกจ้างในบริษัทเอกชนที่บริษัทมีสวัสดิการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอาจจะได้รับผลตอบแทนเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณตามหลักเกณฑ์ที่กองทุนเหล่านั้นกำหนด การออมภาคบังคับสำหรับมนุษย์เงินเดือนทุกคนเพื่อให้ประชากรของประเทศไทยมีความมั่นคงในชีวิตเมื่อเข้าสู่วัยเกษียณ การออมเป็นเรื่องของระยะเวลา ยิ่งออมนานเท่าไร จะยิ่งสบายตอนแก่มากขึ้นเท่านั้น เพราะฉะนั้นทุกคนจึงมีหน้าที่ต้องออมเงินเพื่อวัยเกษียณด้วยตัวเอง หรือออมไว้เพื่อซื้อสินทรัพย์ เพื่อการศึกษาของตนเองหรือบุตรหลาน เพื่อความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ฯลฯ ซึ่งแต่ละบุคคลย่อมมีพฤติกรรมการออม และปัจจัยที่มีผลต่อการออมแตกต่างกันตามความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อม และการวางแผนการออมของแต่ละบุคคล

ครูเป็นอาชีพที่ได้รับเงินเดือนตามอัตราเงินเดือนราชการทั่วไป อัตราเงินเดือนครู ดังจะเห็นได้จากตาราง 3 ซึ่งแสดงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตาราง 3 บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

๒๔ ๒๓.๕ ๒๓ ๒๒.๕ ๒๒ ๒๑.๕ ๒๑ ๒๐.๕ ๒๐ ๑๙.๕ ๑๙ ๑๘.๕ ๑๘ ๑๗.๕ ๑๗ ๑๖.๕ ๑๖ ๑๕.๕ ๑๕ ๑๔.๕ ๑๔ ๑๓.๕ ๑๓ ๑๒.๕ ๑๒ ๑๑.๕ ๑๑ ๑๐.๕ ๑๐ ๙.๕ ๙ ๘.๕ ๘ ๗.๕ ๗ ๖.๕ ๖ ๕.๕ ๕ ๔.๕ ๔ ๓.๕ ๓ ๒.๕ ๒ ๑.๕ ๑		บาท ๒๗,๕๐๐ ๒๗,๐๗๐ ๒๖,๖๒๐ ๒๖,๑๗๐ ๒๕,๗๑๐ ๒๕,๒๖๐ ๒๔,๘๑๐ ๒๔,๓๖๐ ๒๓,๙๑๐ ๒๓,๔๖๐ ๒๓,๐๑๐ ๒๒,๕๖๐ ๒๒,๑๑๐ ๒๑,๖๖๐ ๒๑,๒๑๐ ๒๐,๗๖๐ ๒๐,๓๑๐ ๑๙,๘๖๐ ๑๙,๔๑๐ ๑๘,๙๖๐ ๑๘,๕๑๐ ๑๘,๐๖๐ ๑๗,๖๑๐ ๑๗,๑๖๐ ๑๖,๗๑๐ ๑๖,๒๖๐ ๑๕,๘๑๐ ๑๕,๓๖๐ ๑๔,๙๑๐ ๑๔,๔๖๐ ๑๔,๐๑๐ ๑๓,๕๖๐ ๑๓,๑๑๐ ๑๒,๖๖๐ ๑๒,๒๑๐ ๑๑,๗๖๐ ๑๑,๓๑๐ ๑๐,๘๖๐ ๑๐,๔๑๐ ๙,๙๖๐ ๙,๕๑๐ ๙,๐๖๐ ๘,๖๑๐ ๘,๑๖๐ ๗,๗๑๐ ๗,๒๖๐ ๖,๘๑๐ ๖,๓๖๐ ๕,๙๑๐ ๕,๔๖๐ ๕,๐๑๐ ๔,๕๖๐ ๔,๑๑๐ ๓,๖๖๐ ๓,๒๑๐ ๒,๗๖๐ ๒,๓๑๐ ๑,๘๖๐ ๑,๔๑๐ ๑,๐๑๐	บาท ๒๗,๕๐๐ ๒๗,๐๗๐ ๒๖,๖๒๐ ๒๖,๑๗๐ ๒๕,๗๑๐ ๒๕,๒๖๐ ๒๔,๘๑๐ ๒๔,๓๖๐ ๒๓,๙๑๐ ๒๓,๔๖๐ ๒๓,๐๑๐ ๒๒,๕๖๐ ๒๒,๑๑๐ ๒๑,๖๖๐ ๒๑,๒๑๐ ๒๐,๗๖๐ ๒๐,๓๑๐ ๑๙,๘๖๐ ๑๙,๔๑๐ ๑๘,๙๖๐ ๑๘,๕๑๐ ๑๘,๐๖๐ ๑๗,๖๑๐ ๑๗,๑๖๐ ๑๖,๗๑๐ ๑๖,๒๖๐ ๑๕,๘๑๐ ๑๕,๓๖๐ ๑๔,๙๑๐ ๑๔,๔๖๐ ๑๔,๐๑๐ ๑๓,๕๖๐ ๑๓,๑๑๐ ๑๒,๖๖๐ ๑๒,๒๑๐ ๑๑,๗๖๐ ๑๑,๓๑๐ ๑๐,๘๖๐ ๑๐,๔๑๐ ๙,๙๖๐ ๙,๕๑๐ ๙,๐๖๐ ๘,๖๑๐ ๘,๑๖๐ ๗,๗๑๐ ๗,๒๖๐ ๖,๘๑๐ ๖,๓๖๐ ๕,๙๑๐ ๕,๔๖๐ ๕,๐๑๐ ๔,๕๖๐ ๔,๑๑๐ ๓,๖๖๐ ๓,๒๑๐ ๒,๗๖๐ ๒,๓๑๐ ๑,๘๖๐ ๑,๔๑๐ ๑,๐๑๐	บาท ๒๗,๕๐๐ ๒๗,๐๗๐ ๒๖,๖๒๐ ๒๖,๑๗๐ ๒๕,๗๑๐ ๒๕,๒๖๐ ๒๔,๘๑๐ ๒๔,๓๖๐ ๒๓,๙๑๐ ๒๓,๔๖๐ ๒๓,๐๑๐ ๒๒,๕๖๐ ๒๒,๑๑๐ ๒๑,๖๖๐ ๒๑,๒๑๐ ๒๐,๗๖๐ ๒๐,๓๑๐ ๑๙,๘๖๐ ๑๙,๔๑๐ ๑๘,๙๖๐ ๑๘,๕๑๐ ๑๘,๐๖๐ ๑๗,๖๑๐ ๑๗,๑๖๐ ๑๖,๗๑๐ ๑๖,๒๖๐ ๑๕,๘๑๐ ๑๕,๓๖๐ ๑๔,๙๑๐ ๑๔,๔๖๐ ๑๔,๐๑๐ ๑๓,๕๖๐ ๑๓,๑๑๐ ๑๒,๖๖๐ ๑๒,๒๑๐ ๑๑,๗๖๐ ๑๑,๓๑๐ ๑๐,๘๖๐ ๑๐,๔๑๐ ๙,๙๖๐ ๙,๕๑๐ ๙,๐๖๐ ๘,๖๑๐ ๘,๑๖๐ ๗,๗๑๐ ๗,๒๖๐ ๖,๘๑๐ ๖,๓๖๐ ๕,๙๑๐ ๕,๔๖๐ ๕,๐๑๐ ๔,๕๖๐ ๔,๑๑๐ ๓,๖๖๐ ๓,๒๑๐ ๒,๗๖๐ ๒,๓๑๐ ๑,๘๖๐ ๑,๔๑๐ ๑,๐๑๐	บาท ๒๗,๕๐๐ ๒๗,๐๗๐ ๒๖,๖๒๐ ๒๖,๑๗๐ ๒๕,๗๑๐ ๒๕,๒๖๐ ๒๔,๘๑๐ ๒๔,๓๖๐ ๒๓,๙๑๐ ๒๓,๔๖๐ ๒๓,๐๑๐ ๒๒,๕๖๐ ๒๒,๑๑๐ ๒๑,๖๖๐ ๒๑,๒๑๐ ๒๐,๗๖๐ ๒๐,๓๑๐ ๑๙,๘๖๐ ๑๙,๔๑๐ ๑๘,๙๖๐ ๑๘,๕๑๐ ๑๘,๐๖๐ ๑๗,๖๑๐ ๑๗,๑๖๐ ๑๖,๗๑๐ ๑๖,๒๖๐ ๑๕,๘๑๐ ๑๕,๓๖๐ ๑๔,๙๑๐ ๑๔,๔๖๐ ๑๔,๐๑๐ ๑๓,๕๖๐ ๑๓,๑๑๐ ๑๒,๖๖๐ ๑๒,๒๑๐ ๑๑,๗๖๐ ๑๑,๓๑๐ ๑๐,๘๖๐ ๑๐,๔๑๐ ๙,๙๖๐ ๙,๕๑๐ ๙,๐๖๐ ๘,๖๑๐ ๘,๑๖๐ ๗,๗๑๐ ๗,๒๖๐ ๖,๘๑๐ ๖,๓๖๐ ๕,๙๑๐ ๕,๔๖๐ ๕,๐๑๐ ๔,๕๖๐ ๔,๑๑๐ ๓,๖๖๐ ๓,๒๑๐ ๒,๗๖๐ ๒,๓๑๐ ๑,๘๖๐ ๑,๔๑๐ ๑,๐๑๐	บาท ๒๗,๕๐๐ ๒๗,๐๗๐ ๒๖,๖๒๐ ๒๖,๑๗๐ ๒๕,๗๑๐ ๒๕,๒๖๐ ๒๔,๘๑๐ ๒๔,๓๖๐ ๒๓,๙๑๐ ๒๓,๔๖๐ ๒๓,๐๑๐ ๒๒,๕๖๐ ๒๒,๑๑๐ ๒๑,๖๖๐ ๒๑,๒๑๐ ๒๐,๗๖๐ ๒๐,๓๑๐ ๑๙,๘๖๐ ๑๙,๔๑๐ ๑๘,๙๖๐ ๑๘,๕๑๐ ๑๘,๐๖๐ ๑๗,๖๑๐ ๑๗,๑๖๐ ๑๖,๗๑๐ ๑๖,๒๖๐ ๑๕,๘๑๐ ๑๕,๓๖๐ ๑๔,๙๑๐ ๑๔,๔๖๐ ๑๔,๐๑๐ ๑๓,๕๖๐ ๑๓,๑๑๐ ๑๒,๖๖๐ ๑๒,๒๑๐ ๑๑,๗๖๐ ๑๑,๓๑๐ ๑๐,๘๖๐ ๑๐,๔๑๐ ๙,๙๖๐ ๙,๕๑๐ ๙,๐๖๐ ๘,๖๑๐ ๘,๑๖๐ ๗,๗๑๐ ๗,๒๖๐ ๖,๘๑๐ ๖,๓๖๐ ๕,๙๑๐ ๕,๔๖๐ ๕,๐๑๐ ๔,๕๖๐ ๔,๑๑๐ ๓,๖๖๐ ๓,๒๑๐ ๒,๗๖๐ ๒,๓๑๐ ๑,๘๖๐ ๑,๔๑๐ ๑,๐๑๐
ขั้น	ขั้นต้นครูผู้ช่วย	ขั้นต้น คศ.๑	ขั้นต้น คศ.๒	ขั้นต้น คศ.๓	ขั้นต้น คศ.๔	ขั้นต้น คศ.๕

ที่มา: พระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550. (2550, 28 ธันวาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอน 100 ก: หน้า 24-26.

จากตาราง 3 แสดงบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงอัตราเงินเดือนของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยอัตราเงินเดือนบรรจุเริ่มต้นที่ อันดับครูผู้ช่วย เงินเดือน 7,940 บาท และเงินเดือนเต็มขั้นสูงสุดของครู อันดับ คศ.2 (วิทยฐานะครูชำนาญการ) 33,540 บาท ซึ่งครูโรงเรียนโยธินบูรณะส่วนใหญ่ ได้รับเงินเดือนขั้น อันดับ คศ.2 รองลงมาได้รับเงินเดือนขั้น อันดับ คศ.3 อันดับครูผู้ช่วย อันดับ คศ.1 และอันดับ คศ.4 ตามลำดับ จากสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ค่าใช้จ่ายการครองชีพเพิ่มสูงขึ้น นอกจากการใช้จ่ายสินค้าอุปโภคบริโภคในการดำรงชีวิตประจำวันแล้ว ยังมีการบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยมากขึ้น เช่น ซื้อบ้าน รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ และการใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมากขึ้น อีกทั้งค่าใช้จ่ายเพื่อการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาของตนเองและบุตรหลาน ทำให้ครูมีค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มมากขึ้น และจากการสำรวจสภาพเศรษฐกิจและการเงินของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 400,000 คน (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 179/2553 โครงการพัฒนาชีวิตครู กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: ออนไลน์) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูอย่างเป็นระบบ ของกระทรวงศึกษาธิการ ครูเป็นหนี้จากแหล่งต่างๆ (ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี 272/2553 กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: ออนไลน์) ดังจะเห็นได้จาก ตาราง 4

ตาราง 4 หนี้สินจากแหล่งต่างๆ

ประเภทการกู้	จำนวนครูที่มีหนี้ (คน)	มูลค่าหนี้ประมาณ (ล้านบาท)	มูลค่าหนี้เฉลี่ย ต่อคน (บาท)
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	300,000	700,000	2,333,333
โครงการพัฒนาชีวิตครู	50,000	90,000	1,800,000
หนี้จากโครงการฅาปนกิจสงเคราะห์ ช่วยเหลือนครู (ช.พ.ค.)	105,000	200,000	1,904,762
รวม	455,000	990,000	6,038,095

ที่มา: กระทรวงศึกษาธิการ. 2553: ออนไลน์.

จากตาราง 4 แสดงหนี้สินจากแหล่งๆ ซึ่งจะพบว่า หนี้สินของครูมาจากแหล่งต่างๆ ประกอบด้วย 1) สหกรณ์ออมทรัพย์ครู คิดเป็นมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อคน 2,333,333 บาท 2) โครงการพัฒนาชีวิตครู คิดเป็นมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อคน 1,800,000 บาท และ 3) หนี้จากโครงการฌาปนกิจสงเคราะห์ช่วยเพื่อนครู (ช.พ.ค.) คิดเป็นมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อคน 1,904,762 บาท รวมมูลค่าหนี้สินเฉลี่ยต่อคน เท่ากับ 6,038,095 บาท

จากอัตราเงินเดือนราชการทั่วไป ซึ่งค่อนข้างต่ำกว่าภาคเอกชน ประกอบกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันที่เพิ่มมากขึ้น และปัญหาหนี้สิน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อการออมของครู ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครู

โรงเรียนโยธินบูรณะเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เปิดสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ประเภทสหศึกษา จัดการเรียนการสอนภาคปกติ โครงการภาคภาษาอังกฤษ (English Program) และโครงการนานาชาติ (Yothinburana International Program) มีนักเรียน จำนวน 3,775 คน ครูจำนวนทั้งสิ้น 180 คน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู จำนวน 131 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน และครูอัตราจ้าง จำนวน 48 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ในการที่จะกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมที่เหมาะสมให้แก่ครู และผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการเงินและสวัสดิการแก่ครู

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษามีดังนี้

1. ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการที่จะกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมที่เหมาะสมให้แก่ครู
2. ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการเงินและสวัสดิการแก่ครู

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 180 คน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู จำนวน 131 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน และ ครูอัตราจ้าง จำนวน 48 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการหาขนาดตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มย่อย โดยให้ขนาดตัวอย่างของกลุ่มย่อยเป็นสัดส่วนกับประชากรในกลุ่มย่อยนั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548: 11-15) โดยเทียบสัดส่วน 3:4 จากจำนวนครูโรงเรียนโยธินบูรณะทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ดังนี้ ข้าราชการครู จำนวน 98 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 36 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 135 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling) ในการเก็บข้อมูล

ตัวแปรที่ศึกษา

1. การศึกษาพฤติกรรมการออม

พฤติกรรมการออม ประกอบด้วย

1.1 จำนวนเงินออม

1.2 รูปแบบการออม

1.2.1 การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน แบ่งเป็น

1.2.1.1 การออมในรูปของตัวเงิน

- เงินฝากกับธนาคาร
- เงินสะสมเข้ากองทุน กบข. / เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม

1.2.1.2 การออมในรูปตราสารทางการเงิน

- ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์
- ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์
- ซื้อหลักทรัพย์ เช่น ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้ ฯลฯ
- ซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส.

1.2.2 การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน แบ่งเป็น

1.2.2.1 การออมในรูปของตัวเงิน

- เก็บเงินสดไว้กับตัว
- การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว

1.2.2.2 การออมในรูปสินทรัพย์

- ซื้อสินทรัพย์อื่น เช่น ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ

1.3 วัตถุประสงค์การออม

- 1.3.1 เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา
- 1.3.2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ
- 1.3.3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ)
- 1.3.4 เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น
- 1.3.5 เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย
- 1.3.6 เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ
- 1.3.7 อื่นๆ

2. การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล

- 2.1.1 เพศ
- 2.1.2 อายุ
- 2.1.3 สถานภาพการสมรส
- 2.1.4 ระดับการศึกษา
- 2.1.5 ตำแหน่งงาน
- 2.1.6 ระดับชั้นที่สอน
- 2.1.7 วิชาที่สอน
- 2.1.8 อายุราชการ/อายุงาน
- 2.1.9 จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ

2.2 ปัจจัยเศรษฐกิจ

2.2.1 รายได้ต่อเดือน

2.2.2 รายจ่ายต่อเดือน

2.2.3 ภาระหนี้สิน

2.3 จำนวนเงินออม

โดยในการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะนั้น ได้กำหนดตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม ดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

1.1.1 อายุ

1.1.2 อายุราชการ / อายุงาน

1.1.3 จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ

1.2 ปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่

1.2.1 รายได้ต่อเดือน

1.2.2 รายจ่ายต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม คือ จำนวนเงินออม

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมการออม หมายถึง การเก็บออมรายได้ส่วนที่เหลือเมื่อหักรายจ่ายและหนี้สินแล้ว ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมของแต่ละบุคคล

1.1 จำนวนเงินออม หมายถึง เงินรายได้ส่วนที่เหลือเมื่อหักรายจ่ายและหนี้สินในแต่ละเดือนแล้ว ซึ่งครูโรงเรียนโยธินบูรณะมาเก็บออมไว้

1.2 รูปแบบการออม หมายถึง การที่ครูโรงเรียนโยธินบูรณะนำเงินออมมาเก็บไว้ในรูปแบบต่าง ๆ โดยการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ประกอบด้วย

1.2.1 การออมในรูปตัวเงิน หมายถึง การออมทรัพย์สินทางการเงิน ได้แก่

1.2.1.1 เงินฝากธนาคาร หมายถึง เงินที่นำไปฝากไว้ที่ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ฯลฯ

1.2.1.2 เงินสะสมเข้ากองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) หมายถึง เงินที่สมาชิกส่งรายเดือนกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) โดยจะหักจากเงินเดือนร้อยละ 3 ของเงินเดือนที่ได้รับทุกเดือน จนกว่าข้าราชการจะเกษียณอายุ ลาออกจากราชการ หรือเสียชีวิต

1.2.1.3 เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม หมายถึง เงินที่สมาชิกส่งรายเดือนกับกองทุนประกันสังคมโดยหักจากเงินเดือน ร้อยละ 5 ของค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับทุกเดือน จนกว่าจะลาออกจากกองทุนประกันสังคม

1.2.2 การออมในรูปตราสาร หมายถึง การออมที่เป็นตราสารทางการเงิน ได้แก่

1.2.2.1 หุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง เงินที่สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ส่งรายเดือนกับสหกรณ์ โดยหักจากเงินเดือน สมาชิกไม่อาจถอนออกได้ นอกจากลาออกจากการเป็นสมาชิก

1.2.2.2 กรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ หมายถึง เงินที่ผู้เอาประกันต้องจ่ายให้แก่บริษัทประกันชีวิตทุกเดือนจนกว่าจะครบอายุตามสัญญาที่ตกลงกันไว้ เป็นการประกันที่มีกำหนดเวลาของสัญญาแน่นอน หากผู้เอาประกันมีชีวิตครบตามอายุสัญญาจะได้รับเงินซึ่งเอาประกัน แต่ถ้าเสียชีวิตในระหว่างสัญญาที่มีผลบังคับ ผู้รับประโยชน์จะได้รับชดเชยค่าสินไหมทดแทน

1.2.2.3 หลักทรัพย์ หมายถึง ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้ ฯลฯ

1.2.2.4 สลากออมสิน/สลาก ธกส. หมายถึง สลากที่ออกโดยธนาคารออมสินหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) ซึ่งการฝากเงินโดยการซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. จะได้รับดอกเบี้ยเงินฝากเมื่อครบตามอายุสัญญา ทั้งนี้ยังสามารถเพิ่มมูลค่าเงินฝากโดยผู้ฝากมีสิทธิถูกรางวัลตามที่ธนาคารกำหนด

1.2.3 การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน หมายถึง การถือทรัพย์สินทางการเงินที่ไม่อยู่ในขอบเขตของกฎหมาย ซึ่งการออมในรูปแบบนี้ ได้แก่

1.2.3.1 การออมในรูปตัวเงิน หมายถึง การออมทรัพย์ทางการเงิน ได้แก่ การเก็บเงินสดไว้กับตัว การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว ฯลฯ

1.2.3.2 การออมในรูปสินทรัพย์ หมายถึง การออมในรูปสินทรัพย์ที่บุคคลถือครองอยู่ซึ่งมิได้อยู่ในรูปของตัวเงิน เช่น ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ

1.3 วัตถุประสงค์การออม หมายถึง การออมเงินไว้สำหรับอนาคต โดยมีวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังนี้

1.3.1 เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย / ยามชรา

1.3.2 เพื่อการศึกษาของตนเอง / ผู้อยู่ในอุปการะ

1.3.3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ)

1.3.4 เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น

1.3.5 เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย

1.3.6 เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ

1.3.7 อื่นๆ

2. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน อายุราชการ/อายุงาน และจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ

2.1 เพศ หมายถึง เพศหญิงและเพศชาย

2.2 อายุ หมายถึง อายุของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

2.3 สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพโสด สมรส แยกกันอยู่/หย่าร้าง และหม้าย

2.4 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ได้แก่ ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก

2.5 ตำแหน่งงาน หมายถึง ตำแหน่งงานของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ประกอบด้วย ข้าราชการครู พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน ครูอัตราจ้าง

2.5.1 ข้าราชการครู หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูให้รับราชการ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณแผ่นดิน

2.5.2 พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน หมายถึง บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างโดยได้รับค่าตอบแทนจากงบประมาณของส่วนราชการ เพื่อเป็นพนักงานของรัฐในการปฏิบัติงานให้กับส่วนราชการ ในตำแหน่งครูผู้สอน

2.5.3 ครูอัตราจ้าง หมายถึง ลูกจ้างชั่วคราวของโรงเรียนที่จ้างจากเงินงบประมาณและเงินรายได้จากสถานศึกษา ในตำแหน่งครูอัตราจ้าง

2.6 ระดับชั้นที่สอน หมายถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ซึ่งครูโรงเรียนโยธินบูรณะแต่ละคนปฏิบัติการสอนนักเรียน

2.7 วิชาที่สอน หมายถึง วิชาที่ครูโรงเรียนโยธินบูรณะสอนนักเรียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้อย่างน้อย 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ รวมถึงมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2.8 อายุราชการ/อายุงาน หมายถึง ช่วงระยะเวลาที่ครูโรงเรียนโยธินบูรณะเข้ามาทำงานตั้งแต่บรรจุแต่งตั้งจนถึงปัจจุบัน

2.9 จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ หมายถึง จำนวนสมาชิกที่อยู่ในความอุปการะของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

3. ปัจจัยเศรษฐกิจ หมายถึง รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน และการออม

3.1 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้รวมทั้งหมดที่ได้รับในแต่ละเดือน ประกอบด้วย

3.1.1 รายได้ประจำ ซึ่งได้แก่ เงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพ เงินสวัสดิการค่าเช่าบ้าน ค่าการศึกษาบุตร และค่ารักษาพยาบาล และเงินอย่างอื่นที่ได้รับจากทางราชการ

3.1.2 รายได้อื่นๆ ได้แก่ รายได้จากการสอนพิเศษ รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินปันผล

3.2 รายจ่ายต่อเดือน หมายถึง รายจ่ายรวมทั้งหมดในแต่ละเดือน ประกอบด้วย

3.2.1 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต ได้แก่ ค่าอาหารและเครื่องดื่ม, ค่าเดินทาง/ ค่าน้ำมันรถ ค่าที่พักอาศัยและค่าสาธารณูปโภค ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับต่างๆ ค่าการศึกษาของตนเอง ค่าการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ ค่าใช้จ่ายด้านสังคม รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ของสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในความอุปการะ

3.2.2 ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ คือ ภาระหนี้ที่ต้องผ่อนชำระต่อเดือน

3.3 ภาระหนี้สิน หมายถึง จำนวนวงเงินยอดหนี้ทั้งหมดที่ควรมีอยู่ ตามจำนวนหนี้สินจริง

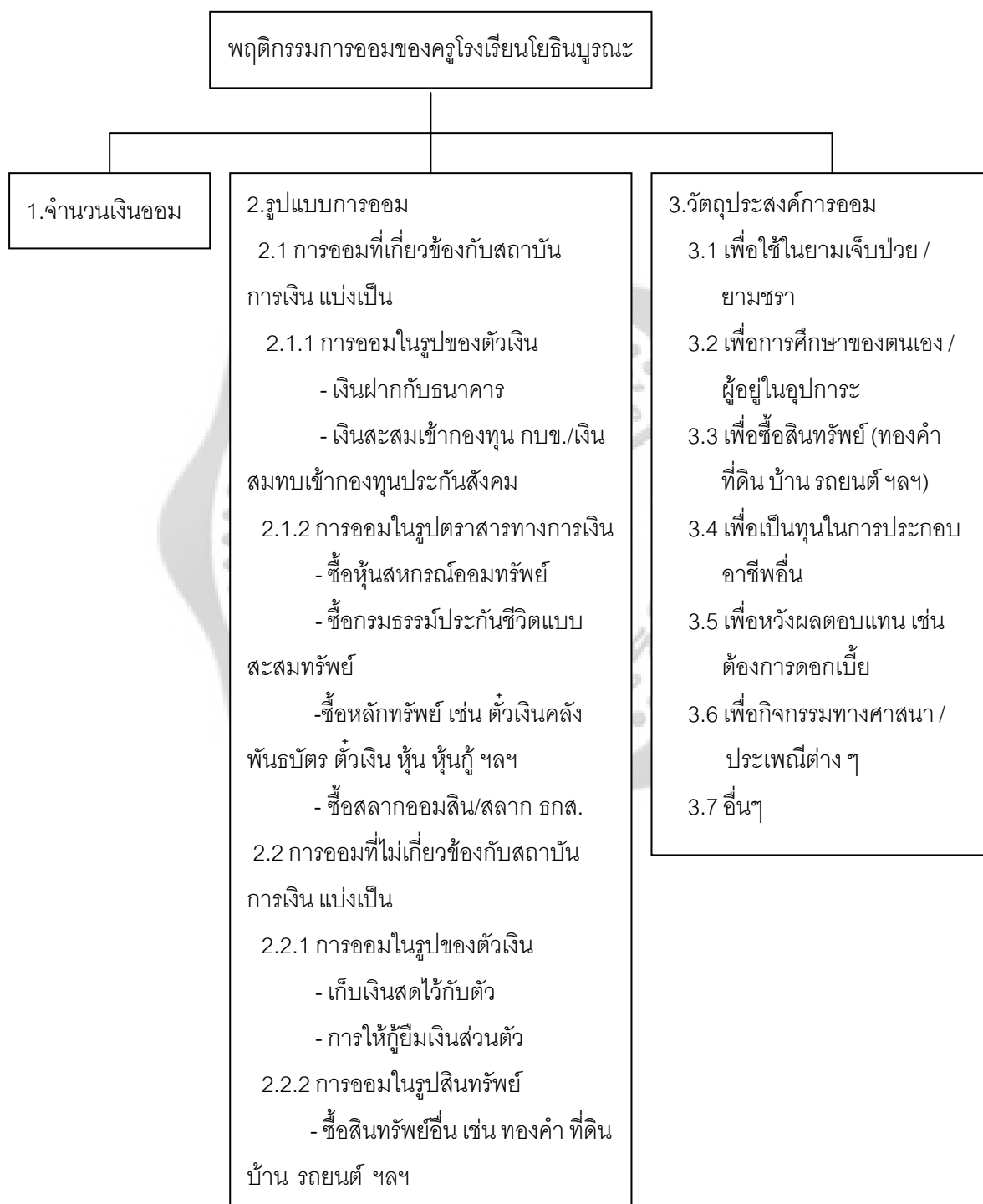
4. การออม หมายถึง จำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

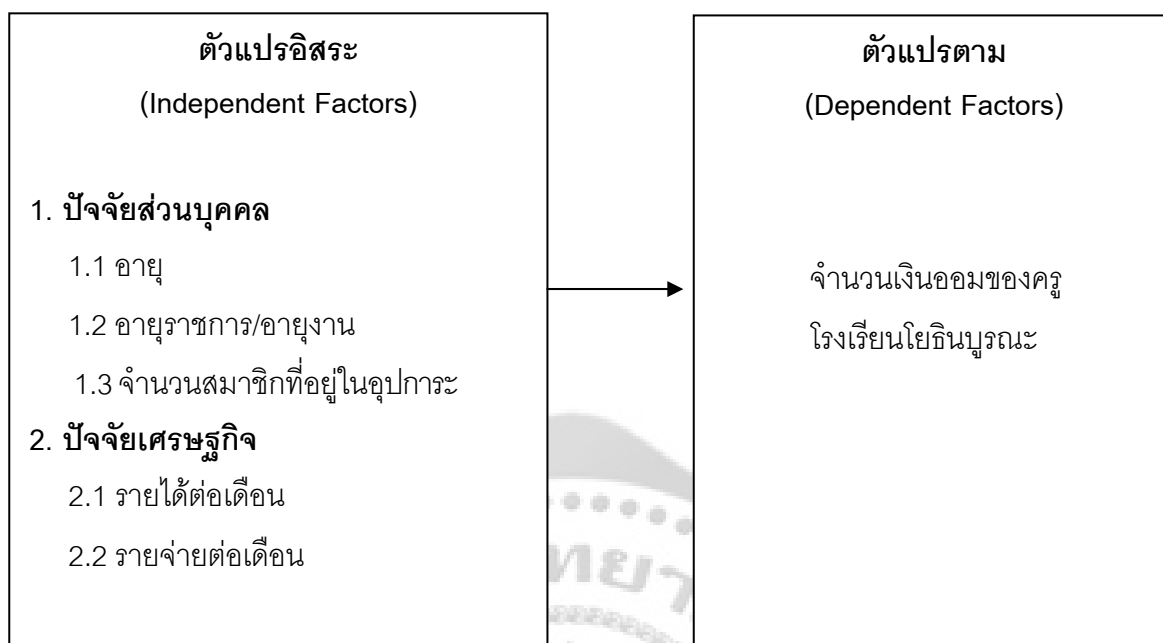
การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. กรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. กรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

ภาพประกอบ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

จากกรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดข้อสมมติฐานไว้ดังนี้

1. อายุมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม
2. อายุราชการ/อายุงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม
3. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม
4. รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม
5. รายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้า รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานที่ทำการศึกษา
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
  - 2.1 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์
  - 2.2 ฟังก์ชันการบริโภคและการออม
  - 2.3 ตัววัดค่าพฤติกรรมกรรมการออม
  - 2.4 ปัจจัยสำคัญที่กำหนดรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม
  - 2.5 ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต
  - 2.6 วัดอุปสงค์ในการออม
  - 2.7 รูปแบบการออมโดยทั่วไปในประเทศไทย
    - 2.7.1 รูปแบบการออมเพื่อเกษียณอายุในประเทศไทย
    - 2.7.2 รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน
    - 2.7.3 รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานที่ทำการศึกษา

โรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่เลขที่ 1162 แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต จังหวัดกรุงเทพมหานคร ทำการเปิดเรียนเป็นปฐมฤกษ์ในนาม “โยธินบูรณะ” ครั้งแรก เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2478 โดยมีนักเรียนเป็นนักเรียนชายล้วน จำนวน 516 คน ครู 22 คน จำนวนห้องเรียน 18 ห้อง เปิดสอนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยย้ายนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมวัดสะพานสูงและโรงเรียนวัดจันทร์สโมสร มาเรียนรวมกันในสถานที่ใหม่ ซึ่งได้อาศัยที่ดินของกระทรวงกลาโหมและตั้งอยู่ระหว่างกลางของกรมทหารหลายหน่วยงานอีกทั้งโรงเรียนและชุมชนในเขตทหารได้มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน จึงตั้งชื่อโรงเรียนแห่งใหม่นี้ว่า “โรงเรียนมัธยมโยธินบูรณะ” ซึ่งต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนโยธินบูรณะ” มาจนถึงปัจจุบัน

โรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นโรงเรียนสหศึกษามีนักเรียนทั้งชายและหญิงทุกระดับชั้นโดยเริ่มรับนักเรียน ชาย-หญิง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2538 และรับนักเรียนชาย-หญิง ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ปีการศึกษา 2541 และได้รับอนุมัติให้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการภาคภาษาอังกฤษ (English Program) ปีการศึกษา 2541 ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยจัดการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทุกรายวิชา ยกเว้นวิชาภาษาไทยและวิชาที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมไทยที่สอนเป็นภาษาไทย และโรงเรียนโยธินบูรณะได้รับการคัดเลือกและแต่งตั้งให้มีโครงการต่างๆ ดังจะเห็นได้จากตาราง 5

ตาราง 5 แสดงรายละเอียดการได้รับคัดเลือกและแต่งตั้งให้มีโครงการต่างๆ ของโรงเรียนโยธินบูรณะ

ปี	รายละเอียด
พ.ศ. 2547	- เปิดสอนโครงการส่งเสริมนักเรียนเก่งสู่ความเป็นเลิศทางด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (ห้องเพชรโยธิน) ขึ้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 จำนวน 2 ห้อง เป็นครั้งแรก
พ.ศ. 2550	- ได้รับคัดเลือกเป็นสถานศึกษาพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ - ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยตัวอย่างจากคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาประชาธิปไตยในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ - ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำหรือโรงเรียนวิถีพุทธต้นแบบของ สพท. กทม.เขต 1 - ได้รับคัดเลือกเป็นโรงเรียนประธานเครือข่ายผู้นำการเปลี่ยนแปลง
พ.ศ. 2551	- ได้รับแต่งตั้งให้เป็นศูนย์ประสานงานโครงการฯ ภาคภาษาอังกฤษ (ศูนย์ภาคกลาง) - ได้รับคัดเลือกให้เป็นโครงการคุณธรรมที่มีผลการดำเนินงานในระดับดีมากจากการประกวดโครงการคุณธรรม จาก สพท.กทม.เขต 1
พ.ศ. 2552	- ได้รับคัดเลือกเป็น Best Practice จากการประกวดโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ ที่มีกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมดีเด่น จาก สพท.กทม.เขต 1
พ.ศ. 2553	- ได้รับคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนในโครงการพัฒนาประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาค (Education Hub) จากกระทรวงศึกษาธิการ และเปิดสอนโครงการ หลักสูตรนานาชาติโรงเรียนโยธินบูรณะ Yothinburana International Programme (YBIP) ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 (เกรด 7) ปีการศึกษา 2553 - ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ใช้หลักสูตรโรงเรียนโยธินบูรณะ พุทธศักราช 2552 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 หลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล (World-Class Standard School)

ที่มา: โรงเรียนโยธินบูรณะ. (2553). สารสนเทศโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553. หน้า 1-2

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ โรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นสถานศึกษาที่มุ่งจัดการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานชาติ สู่ความเป็นสากล โดยใช้คุณธรรมนำความรู้ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ความเป็นพลโลก

ปัจจุบันโรงเรียนโยธินบูรณะเปิดสอนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ประเภทสหศึกษา จัดการเรียนการสอนภาคปกติ โครงการภาคภาษาอังกฤษ(English Program) และโครงการนานาชาติ (Yothinburana International Program) มีนักเรียนทั้งหมด 3,775 คน ดังจะเห็นได้จากตาราง 6

ตาราง 6 แสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามเพศและระดับชั้น

หน่วย : คน

จำนวนนักเรียน	ชาย	หญิง	รวม
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	326	289	615
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2	350	267	617
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	341	286	627
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	334	341	675
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	305	327	632
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	281	328	609
รวม	1,937	1,838	3,775

ที่มา: โรงเรียนโยธินบูรณะ. (2553). แบบสรุปจำนวนนักเรียนของโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553 (เอกสารประกอบกลุ่มบริหารวิชาการ). ไม่ปรากฏเลขหน้า.

จากตาราง 6 แสดงจำนวนนักเรียนของโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553 จำแนกตามเพศและระดับชั้น คือ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีนักเรียนชาย จำนวน 326 คน นักเรียนหญิง จำนวน 289 คน รวม 615 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีนักเรียนชาย จำนวน 350 คน นักเรียนหญิง จำนวน 267 คน รวม 617 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีนักเรียนชาย จำนวน 341 คน นักเรียนหญิง จำนวน 286 คน รวม 627 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนชาย จำนวน 334 คน นักเรียนหญิง จำนวน 341 คน รวม 675 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนชาย จำนวน 305 คน นักเรียนหญิง จำนวน 327 คน รวม 632 คน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนชาย จำนวน 281 คน นักเรียนหญิง จำนวน 328 คน รวม 609 คน รวมทุกระดับชั้น มีนักเรียนชาย จำนวน 1,937 คน นักเรียนหญิง จำนวน 1,838 คน รวมทั้งสิ้น 3,775 คน

โรงเรียนมีครูจำนวน 180 คน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู จำนวน 131 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน และครูอัตราจ้าง จำนวน 48 คน ซึ่งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดให้ผู้เรียนต้องเรียนรู้อัน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพและเทคโนโลยี และภาษาต่างประเทศ และมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังแสดงจำนวนครูโรงเรียน โยธินบูรณะจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ดังจะเห็นได้จากตาราง 7

ตาราง 7 แสดงจำนวนครูของโรงเรียนโยธินบูรณะจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้

หน่วย : คน

ประเภท	จำนวน
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย	19
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	20
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์	25
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	15
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา	14
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ	12
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี	23
ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างประเทศ	21
ครูกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3
ครูสอนโครงการภาคภาษาอังกฤษ	20
รวม	180

ที่มา: โรงเรียนโยธินบูรณะ. (2553). แบบสรุปจำนวนบุคลากรโรงเรียนโยธินบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 (เอกสารประกอบงานบุคคล). ไม่ปรากฏเลขหน้า.

จากตาราง 7 แสดงจำนวนครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำแนกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย จำนวน 19 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 20 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ จำนวน 25 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 15 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา จำนวน 14 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 12 คน ครูกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี จำนวน 23 คน ครูกลุ่มสาระ

การเรียนรู้ต่างประเทศ จำนวน 21 คน ครูกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน ครูสอนโครงการ ภาควิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 20 คน

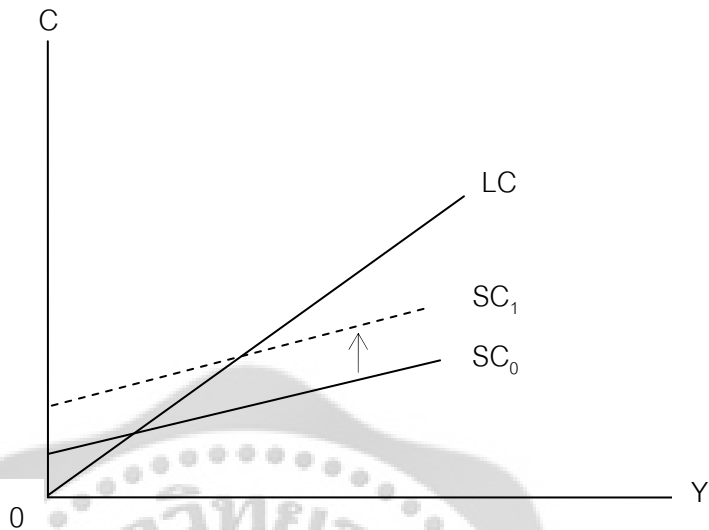
โรงเรียนโยธินบูรณะมีกิจกรรมที่ส่งเสริมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ โดยจัดตั้ง กองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549 เป็นการจัดสวัสดิการนอกเหนือจากสวัสดิการของ ทางราชการ ให้กับข้าราชการครูและบุคลากรของโรงเรียน ซึ่งเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติ หน้าที่ และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการและบุคลากร (ระเบียบโรงเรียนโยธินบูรณะ ว่าด้วยกองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549: 1) ซึ่งสวัสดิการประเภทหนึ่งตามระเบียบ คือ สวัสดิการออมทรัพย์ ซึ่งปัจจุบันการจัดสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นไปตาม ระเบียบกองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549 ว่าด้วยสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน โยธินบูรณะ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2554 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้าราชการครู ลูกจ้างประจำ และลูกจ้างชั่วคราว ของโรงเรียนโยธินบูรณะ ที่เป็นสมาชิกได้ออมทรัพย์ไว้กับสวัสดิการออมทรัพย์ เพื่อ ความมั่นคงของตนเองในอนาคต และเพื่อให้สมาชิกได้กู้ยืมเงินจากสวัสดิการออมทรัพย์ในการบรรเทา ความเดือดร้อน (ระเบียบกองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549 ว่าด้วยสวัสดิการออม ทรัพย์ในโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2554: 2) และโรงเรียนโยธินบูรณะมี กิจกรรมที่ส่งเสริมการออมของนักเรียน โรงเรียนโยธินบูรณะ โดยส่งเสริมให้นักเรียนนำเงินไปฝาก ออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียนโยธินบูรณะ

2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์

ทฤษฎีการบริโภคตามแนวคิดของ John Maynard Keynes ซึ่งเชื่อว่าในระบบเศรษฐกิจที่ ผู้บริโภคมีเสรีภาพในการเลือกบริโภคสินค้าและบริการ ซึ่งค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคที่ตั้งใจไว้ของครัวเรือน ในงวดเวลาหนึ่งจะถูกกำหนดโดยระดับรายได้สัมบูรณ์ในงวดเวลา ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน รายได้เป็นรายได้ที่สามารถนำไปใช้จ่ายได้จริง (รายได้ประชาชาติสุทธิหลังหักภาษีแล้ว) อย่างไรก็ตาม ในการพิจารณาครั้งนี้จะไม่รวมเรื่องของภาษี เพื่อมิให้เกิดความซ้ำซ้อนมากเกินไป (Eaker; & Yawitz. 1984: 44 - 48)

โดยสามารถแสดงกราฟดังนี้

ภาพประกอบ 2 เส้นการบริโภคตามทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์

ที่มา: Eaker, Mark R.; & Yawitz, Jess B. (1984). *Macroeconomics*. p.44 – 48.

จากภาพประกอบ 2 แสดงเส้นการบริโภคระยะสั้นและเส้นการบริโภคระยะยาวตามทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ โดยที่

- SC คือ เส้นการบริโภคระยะสั้น
- LC คือ เส้นการบริโภคระยะยาว

2.2 ฟังก์ชันการบริโภคและการออม

ฟังก์ชันการบริโภค (The Consumption Function)

สามารถแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับตัวกำหนดต่างๆ ด้วยสัญลักษณ์ทางพีชคณิต ซึ่งเรียกว่า ฟังก์ชันการบริโภค (consumption function) (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2545: 66) ดังนี้

$$C = f(Y_d, A_1, A_2, A_3, \dots)$$

- โดยที่ C คือ รายจ่ายเพื่อการบริโภค
- Y_d คือ รายได้พึงใช้จ่าย (Disposable Income . DI)
- A_1 คือ สินทรัพย์ของผู้บริโภค

A_2 คือ สิ้นค้าคงทนที่ผู้บริโภคมีอยู่

A_3 คือ การคาดการณ์ของผู้บริโภค ฯลฯ

จากหนังสือ The General Theory Employment, Money and Interest (1936) เคนส์ได้ระบุไว้ว่า รายได้พึงใช้จ่ายเป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่สุดในรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ถือเป็นตัวกำหนดโดยอ้อม (indirect determinants)

สมมติว่าปัจจัยอื่น ๆ อันเป็นตัวกำหนดโดยอ้อมอยู่คงที่ ฟังก์ชันการบริโภคจะเป็นดังนี้

$$C = f(Y_d)$$

จากการศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์พบว่า ระดับการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคย่อมแปรผันโดยตรงกับระดับรายได้พึงใช้จ่าย นั่นคือเมื่อระดับรายได้สูงขึ้นการบริโภคจะมากขึ้น และเมื่อระดับรายได้ลดลงการบริโภคก็จะลดลงด้วย มีข้อสังเกตว่าแม้ว่าระดับรายได้จะมีค่าเท่ากับศูนย์ก็ยังคงมีการบริโภคอยู่ระดับหนึ่ง ทั้งนี้พิจารณาได้จากสังคมที่ประสบภัยธรรมชาติ ผลผลิตถูกทำลายสิ้น ประชาชนก็ยังคงต้องบริโภคเพื่อประทังชีวิตโดยอาศัยสินค้าและบริการที่สังคมอื่นบริจาคให้มา อาจแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับรายได้พึงใช้จ่ายในรูปสมการเส้นตรง (linear equation) ดังนี้

$$C = C_a + bY_d$$

โดยที่ C_a คือ ระดับการบริโภคเมื่อรายได้เท่ากับศูนย์

b คือ ค่าความชันของสมการ

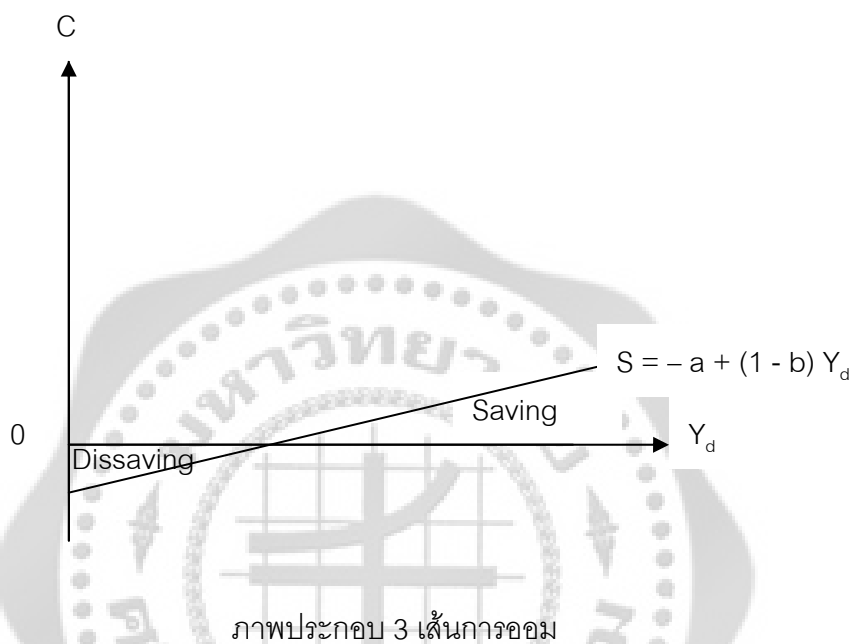
ฟังก์ชันการออม (The Saving Function)

เมื่อบุคคลมีรายได้ ภายหลังจากที่ได้หักค่าภาษีให้แก่รัฐบาลแล้ว บุคคลสามารถนำรายได้ไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคส่วนหนึ่งและเก็บออมไว้ส่วนหนึ่ง ดังนั้น (รัตนา สายคณิต. 2531: 52-53)

$$Y_d = C + S$$

หรือ $S = Y_d - C$

กล่าวคือ เงินออม (Saving) หมายถึง รายได้สุทธิส่วนที่เหลือจากการใช้จ่าย ถ้ารายได้สุทธิอยู่ในระดับต่ำ เงินออมย่อมต่ำไปด้วย และเงินออมจะเพิ่มสูงขึ้นเมื่อรายได้สูงขึ้น ดังนั้น เงินออมย่อมมีความสัมพันธ์กับรายได้สุทธิของบุคคล เส้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเงินออมกับระดับรายได้ต่างๆ กัน เรียกว่า เส้นฟังก์ชันการออม หรือเส้นการออม ดังภาพ

ที่มา: รัตนา สายคณิต. (2531). *มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. หน้า 52.

สามารถสร้างสมการการออม ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการออม และระดับรายได้สุทธิของบุคคลได้เช่นเดียวกัน กล่าวคือ

$$\text{เมื่อ } S = Y_d - C$$

$$\text{และ } C = a + b Y_d$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น } S &= Y_d - a - b Y_d \\ &= -a + (1 - b) Y \end{aligned}$$

อย่างไรก็ตาม ในขณะที่รายได้อยู่ในระดับต่ำ บุคคลมีการใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ คือ C มากกว่า Y ฉะนั้น การออมจะมีค่าติดลบ (Dissaving) หมายความว่า ณ ระดับรายได้ที่ต่ำนั้น นอกจากจะไม่มีการออมเกิดขึ้นแล้วบุคคลยังต้องเอาเงินออมที่เกิดขึ้นในงวดก่อนๆ มาใช้จ่ายอีกด้วย

2.3 ตัววัดค่าพฤติกรรมการออม

ในทางเศรษฐศาสตร์นิยามวัดพฤติกรรมการออมโดยพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการออมกับรายได้ คือ ความโน้มเอียงถ่วงเฉลี่ยในการออม (average propensity to save, APS) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่ารายได้ 1 หน่วย ครัวเรือนจะทำการเก็บออมไว้เท่าไร ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมในการจัดสรรรายได้ไปในการออมของครัวเรือน และความโน้มเอียงหน่วยสุดท้ายในการออม (Marginal propensity to save, MPS) เป็นค่าที่แสดงให้เห็นว่า เมื่อรายได้เปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ปริมาณการออมจะเปลี่ยนแปลงไปเท่าไร ทำให้ทราบผลของการเปลี่ยนแปลงระดับรายได้ที่กระทบต่อพฤติกรรมการออมว่ามีมากน้อยเพียงใด (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2551: 77-78)

ค่า APS มีสูตรดังนี้

$$APS = \frac{\text{การออม}}{\text{รายได้พึงใช้จ่าย}} = \frac{S}{Y_d}$$

และ ค่า MPS มีสูตรดังนี้

$$MPS = \frac{\text{ส่วนเปลี่ยนการออม}}{\text{ส่วนเปลี่ยนรายได้พึงใช้จ่าย}} = \frac{\Delta S}{\Delta Y_d}$$

2.4 ปัจจัยสำคัญที่กำหนดรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม

จากการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออมพบว่า ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคและการออมมีดังนี้ (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. 2545: 63-65)

(1) รายได้พึงใช้จ่าย (Disposable Income) รายได้พึงใช้จ่ายคือรายได้ที่ภาคครัวเรือนได้รับหักด้วยภาษีเงินได้ส่วนบุคคล (personal income taxes) รายได้พึงใช้จ่ายเป็นระดับรายได้ที่ประชาชนสามารถนำไปใช้จ่ายในการบริโภคและการเก็บออม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างและอัตราภาษีเงินได้ส่วนบุคคลรายได้พึงใช้จ่ายก็จะลดลง การบริโภคและการออมก็ลดลงตามไปด้วยส่วนการลดอัตราภาษีก็จะมีผลกระทบในการตรงข้าม

(2) สินทรัพย์ของผู้บริโภค สินทรัพย์ที่ครัวเรือนถือครองอยู่มีสภาพคล่อง (liquidity) สูงหรือต่ำไม่เท่ากัน ทั้งนี้พิจารณาจากความยากง่ายและอัตราความเสี่ยงด้านมูลค่าในการเปลี่ยนเป็นเงินสดตามปกติสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องเรียงตามลำดับสูงไปหาต่ำได้แก่ เงินสด เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำ พันธบัตร ทองคำ หุ้น และที่ดิน ในกรณีที่ผู้บริโภครือสินทรัพย์สภาพคล่องสูงไว้มาก ผู้บริโภคจะรู้สึกว่าคุณมีฐานะทางการเงินที่มั่นคง สามารถใช้จ่ายเพื่อการบริโภคได้มาก ส่วนกรณีที่

ผู้บริโภคถือสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำไว้มาก ผู้บริโภคไม่แน่ใจว่าจะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ตามเวลาที่ต้องการและได้มูลค่าที่ตนพอใจมากนักน้อยเพียงใด จึงต้องชะลอการบริโภคบางส่วนไว้ก่อน

(3) สินค้าคงทนที่ผู้บริโภคมีอยู่ สินค้าที่ผู้บริโภคซื้อ 2 ชนิด คือสินค้าประเภทไม่คงทน (nondurable goods) ได้แก่อาหาร เครื่องนุ่มห่ม และของใช้ที่หมดเปลืองอื่น ๆ รายจ่ายนี้มีระดับสม่ำเสมอและมีจำนวนค่อนข้างแน่นอน ส่วนสินค้าประเภทคงทน (durable goods) เช่น รถยนต์ โทรทัศน์ ตู้เย็น และเครื่องเรือน เป็นต้น หากช่วงเวลาใดครัวเรือนส่วนใหญ่ครอบครองสินค้าคงทนไว้มากและยังมีสภาพใช้งานได้ รายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าเหล่านี้จะอยู่ในระดับต่ำ ในกรณีตรงข้ามรายจ่ายเพื่อซื้อสินค้าคงทนจะอยู่ในระดับสูง

(4) การคาดการณ์ของผู้บริโภค สิ่งที่ผู้บริโภคคาดการณ์และส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อ มีหลายอย่าง อาทิ รายได้ในอนาคตมีผลต่อการบริโภคและการออมในปัจจุบัน หากผู้บริโภคคาดการณ์ในทางตรงข้ามจะทำให้เขาตัดสินใจเพื่อการออมและลดการบริโภคในปัจจุบัน

(5) สินเชื่อเพื่อการบริโภคและอัตราดอกเบี้ย ณ ระดับรายได้ที่ใช้จ่ายได้เท่ากัน ในกรณีที่สังคมนั้นมีระบบการให้สินเชื่อเพื่อการบริโภคในรูปของการจ่ายเงินดาวน์ต่ำและดอกเบี้ยต่ำ จะจูงใจให้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคสูงกว่าในกรณีที่ไม่มีระบบการให้สินเชื่อในลักษณะดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ระบบสินเชื่อที่เอื้ออำนวยต่อการเพิ่มรายจ่ายเพื่อการบริโภคในปัจจุบันนั้น ขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้บริโภคมีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น และมีภาระการชำระหนี้ในภายหลังเพิ่มขึ้น ทำให้ความสามารถในการจ่ายเพื่อการบริโภคและการออมในอนาคตลดลง ดังนั้นในสังคมที่ต้องการจะรักษาระดับการบริโภคของประชาชนไว้ ภาครัฐก็จึงพยายามสร้างระบบสินเชื่อเพื่อการบริโภค ทำให้ผู้บริโภคมีหนี้สินพอกพูน

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูง จะจูงใจให้ครัวเรือนออมมากขึ้นและใช้จ่ายเพื่อการบริโภคน้อยลง ส่วนอัตราดอกเบี้ยเงินฝากต่ำ ครัวเรือนจะมีการออมลดลงและมีการบริโภคมากขึ้น

(6) ค่านิยมทางสังคม (social value) เป็นคุณค่าที่สังคมได้กำหนดไว้ว่าเป็นสิ่งที่น่าประพฤติปฏิบัติ โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและสังคม หากค่านิยมทางสังคมให้ความสำคัญยิ่งต่อวัตถุ จะทำให้ผู้บริโภคบางกลุ่มมุ่งการจ่ายในสินค้าและบริการที่ฟุ่มเฟือยและมีราคาสูง ทำให้สังคมนั้นมีการบริโภคอยู่ในระดับสูงและการออมต่ำ ส่วนสังคมที่ยึดค่านิยมการประหยัดพอเหมาะ สังคมนั้นจะมีการบริโภคและการออมอยู่ในระดับที่เหมาะสมและมีผลดีทางเศรษฐกิจในระยะยาว

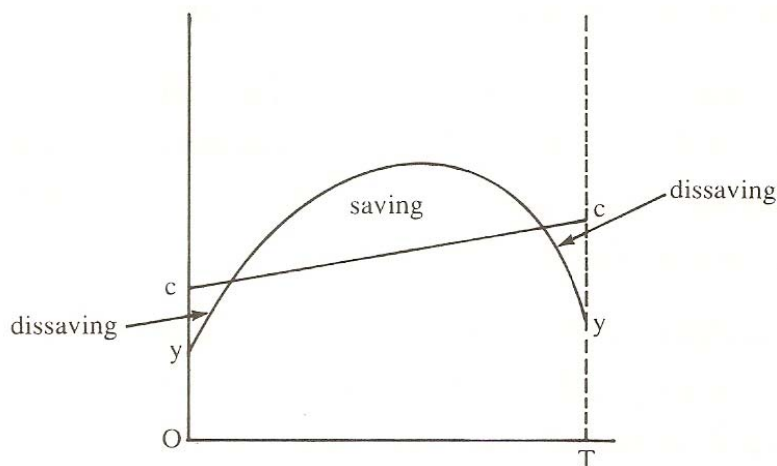
(7) อัตราเพิ่มของประชากรและโครงสร้างอายุของประชากร ถ้าอัตราเพิ่มของประชากรอยู่ในระดับสูง รายจ่ายเพื่อการบริโภคจะเพิ่มในอัตราสูง ส่วนกรณีตรงข้าม รายจ่ายเพื่อการบริโภคจะเพิ่มในอัตราต่ำ นอกจากนี้ โครงสร้างอายุของประชากรก็มีอิทธิพลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภคและ

การออม โดยทั่วไปหากจำนวนประชากรวัยทำงานเทียบกับประชากรก็มีอิทธิพลต่อรายจ่ายเพื่อการบริโภค และการออม โดยทั่วไปหากจำนวนประชากรวัยทำงานเทียบกับประชากรทั้งหมดมีสัดส่วนต่ำ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคจะมีมาก เพราะประชากรที่ไม่อยู่ในวัยทำงานแม้จะไม่มีรายได้แต่ก็ยังต้องการบริโภค ส่วนในกรณีตรงกันข้าม การบริโภคจะน้อยและสามารถออมได้มาก

2.5 ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต

ทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต (Life Cycle Theory of Consumption) เป็นทฤษฎีที่พัฒนาขึ้นโดยนักเศรษฐศาสตร์หลายท่าน อาทิ ฟรังโก มอดดีเกลียนี (Franco Modigliani) อัลเบิร์ต แอนโด (Albert Ando) และริชาร์ด บรูมเบิร์ก (Richard Brumberg) ได้เสนอแนวคิดร่วมกัน โดย มอดดีเกลียนี เริ่มเสนอผลงานตั้งแต่ ปี ค.ศ.1954 ซึ่งมีแนวคิดว่าการตัดสินใจของครัวเรือนระหว่างการบริโภคกับการออมในขณะใดขณะหนึ่ง สะท้อนถึงความพยายามที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของ การกระจายการบริโภคตลอดวงจรชีวิตภายใต้ข้อจำกัดของรายได้หรือทรัพยากรที่คาดว่าจะได้รับตลอดชั่วอายุขัย ซึ่งหมายความว่าระดับการบริโภคของครัวเรือนมิได้ขึ้นอยู่กับระดับรายได้ในงวดเวลาปัจจุบันเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับรายได้ที่เขาคาดว่าจะได้รับในอนาคตอีกด้วย (รัตนา สายคณิต. 2539: 229-231)

ตามสมมติฐานของทฤษฎีการบริโภคในวงจรชีวิต การกระจายของรายได้และการบริโภคของบุคคลในวงจรชีวิต เป็นไปในลักษณะที่แสดงไว้ในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 การกระจายรายได้และการบริโภคในวงจรชีวิต

ที่มา: รัตนา สายคณิต. (2539). *มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์: จากทฤษฎีสู่นโยบาย*. หน้า 229.

ในภาพประกอบ 4 สมมติให้อายุขัยของบุคคลคือ OT ในช่วงอายุน้อยๆ บุคคลยังมีรายได้ต่ำ แต่เมื่อบุคคลมีรายได้มากขึ้น (อยู่ในวัยกลางคน) เขาจะมีรายได้สูงขึ้น และจะมีรายได้ลดลง เมื่อมีอายุอยู่ในวัยสูงอายุ การกระจายรายได้ตลอดชั่วอายุขัยของบุคคลจึงมีลักษณะเหมือนเส้นโค้ง yy ส่วนการกระจายการบริโภคตลอดชั่วอายุขัยจะมีลักษณะเหมือนดังเส้น cc ซึ่งเอียงลาดจากซ้ายมือขึ้นไปทางขวามือ แสดงว่า ในช่วงอายุน้อย ระดับการบริโภคของบุคคลจะยังต่ำอยู่ แต่ระดับการบริโภคจะสูงขึ้นไปเรื่อยๆ เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบเส้นรายได้ yy กับเส้นการบริโภค cc แล้วจะเห็นได้ว่า ในช่วงอายุน้อย บุคคลจะมีระดับการบริโภคสูงกว่าระดับรายได้ แสดงว่าในช่วงนั้น เขาจะมีการออมเป็นลบ (dissaving) หรือมีหนี้สินเกิดขึ้น แต่เมื่ออยู่ในวัยกลางคน บุคคลจะมีระดับรายได้สูงกว่าระดับการบริโภค ทำให้มีความสามารถที่จะออมทรัพย์ได้ ส่วนในวัยสูงอายุ รายได้ของบุคคลจะลดลง ในขณะที่การบริโภคงยังคงอยู่ในระดับสูง ทำให้การออมกลับมาเป็นลบอีกครั้ง

2.6 วัตถุประสงค์ในการออม

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ทำการสำรวจพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือน ปี 2541 จากผลการสำรวจวัตถุประสงค์ของการออมทรัพย์ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ ดังตัวอย่างตารางการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการออมเงินของปี พ.ศ. 2536 และปีพ.ศ. 2541 ดังข้อมูลปรากฏในตาราง 8

ตาราง 8 การเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการออมเงินของปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2541

หน่วย : ร้อยละ

ลำดับที่	รายการ	พ.ศ.2536	พ.ศ. 2541
1	เก็บไว้ใช้ในเวลาเจ็บป่วย ยามชรา และเป็นหลักประกันให้ครอบครัว	29.4	42.5
2	เพื่อการศึกษา	21.3	16.5
3	เพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ	17.9	15.8
4	ต้องการดอกเบี้ย	7.7	13.1
5	ซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ	6.1	3.4
6	เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ	3.0	0.8
7	เพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน	2.5	5.1
8	อื่น ๆ	12.1	2.8
	รวม	100.0	100.0

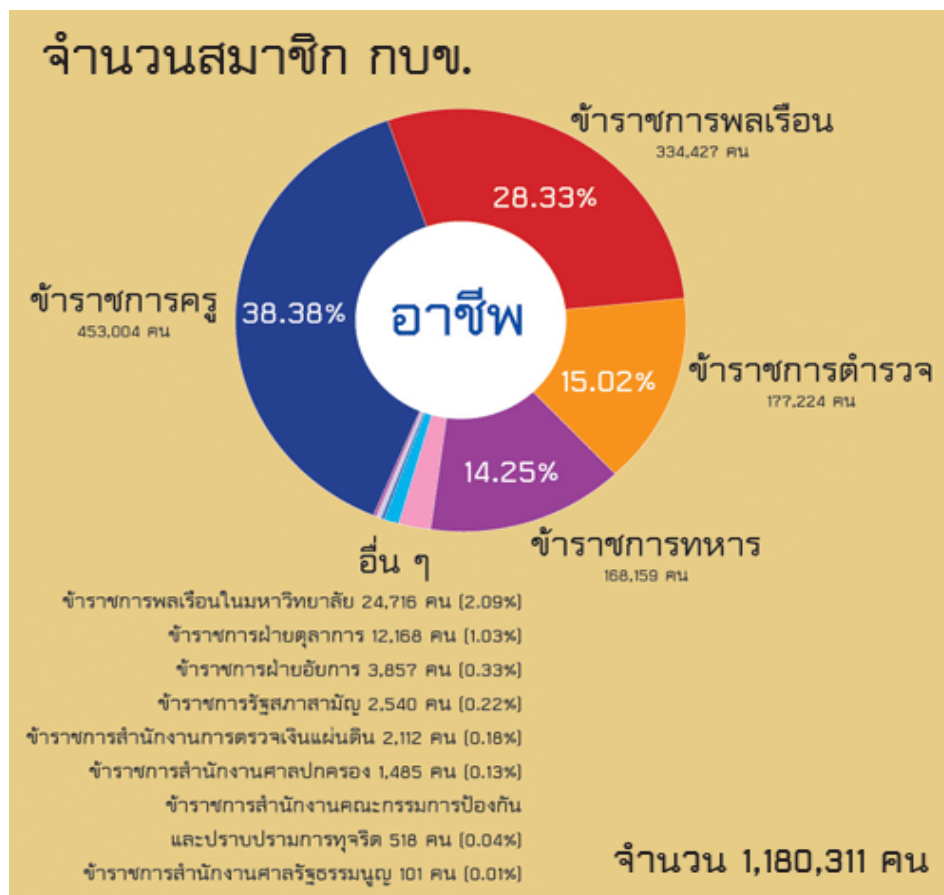
ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2541). การสำรวจพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือน ปี 2541: หน้า 18.

จากตาราง 8 แสดงการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ในการออมเงินของปี พ.ศ. 2536 และ พ.ศ. 2541 วัตถุประสงค์การออมทรัพย์ที่สำคัญยังคงเหมือนกัน คือ มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเก็บไว้ใช้ในเวลาเจ็บป่วย ยามชรา และเป็นหลักประกันในครอบครัว รองลงมาได้แก่ การออมเพื่อการศึกษา การออมเพื่อเป็นเงินทุนในการประกอบอาชีพ การออมเพื่อต้องการดอกเบี้ย การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์อื่น ๆ การออมเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ การออมเพื่อเป็นหลักประกันในการกู้เงิน และ วัตถุประสงค์อื่นๆ ตามลำดับ

2.7 รูปแบบการออมโดยทั่วไปในประเทศไทย

2.7.1 รูปแบบการออมเพื่อเกษียณอายุในประเทศไทย ได้แก่

2.7.1.1 การออมในรูปแบบกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นเครื่องมือการออมเพื่อเกษียณอายุราชการที่รัฐบาลกำหนดให้เฉพาะข้าราชการ จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ.2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันการจ่ายบำเหน็จบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนการรับราชการแก่ข้าราชการเมื่อลาออกหรือเกษียณอายุจากราชการ เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิก และเพื่อจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ให้แก่สมาชิก โดยมีคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการทำหน้าที่กำหนดนโยบายและสั่งการในการบริหารกิจการของกองทุน กบข. มีลักษณะผสมผสานระหว่างระบบบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ที่กำหนดว่า เมื่อออกจากงานแล้วจะได้รับเงินจำนวนหนึ่งที่แน่นอนคือได้รับส่วนแรกเงินบำนาญ (จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน) ส่วนที่สอง เงินออมกับ กบข. ซึ่งประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ เงินชดเชย เงินประเดิม (เฉพาะข้าราชการที่เลือกสมัครเป็นสมาชิก กบข. ก่อนวันที่ 27 มีนาคม 2540) และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการนำเงินดังกล่าวไปลงทุน ในกรณีที่สมาชิก กบข. ออกจากราชการและเลือกรับบำเหน็จ จะได้รับเงินสองส่วนดังนี้ ส่วนแรก เงินบำเหน็จ (จ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดิน) ส่วนที่สองเงินออมกับ กบข. ซึ่งประกอบด้วย เงินสะสม เงินสมทบ และผลประโยชน์ที่ได้รับจากการนำเงินดังกล่าวไปลงทุน กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) มีข้าราชการที่เป็นสมาชิก จำแนกตามอาชีพ ดังภาพประกอบ 5

ภาพประกอบ 5 จำนวนสมาชิก กบข. เดือนกันยายน 2553 จำแนกตามอาชีพ

ที่มา: กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2553: ออนไลน์)

2.7.1.2 การออมในรูปแบบกองทุนประกันสังคมเป็นระบบการออมในรูปแบบของสวัสดิการที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือและคุ้มครองแรงงานให้แก่ลูกจ้าง โดยมีสำนักงานประกันสังคม (สปส.) เป็นหน่วยงานหลักในการบริหารกองทุนและกำหนดผลประโยชน์ขั้นต่ำที่ผู้ประกันตน (ผู้ออม) ในระบบจะได้รับกองทุนประกันสังคมเป็นกองทุนที่กำหนดประโยชน์ทดแทนที่ผู้ประกันตนจะได้รับแน่นอนตายตัว (Defind benefit) และไม่ผันแปรไปตามจำนวนเงินที่ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุน กองทุนประกันสังคมจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนประกันสังคม พ.ศ.2533 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักประกันและคุ้มครองความเป็นอยู่ของประชาชนให้มีความมั่นคงในการดำรงชีวิต แม้มีเหตุที่ทำให้ต้องขาดแคลนรายได้ กฎหมายนี้กำหนดให้สถานประกอบการ (ตามคำนิยามของ สปส.) ที่มีลูกจ้างตั้งแต่ 1 คนขึ้นไปต้องเข้าระบบประกันสังคม ปัจจุบันกองทุนประกันสังคมมีผู้ประกันตน 3 ประเภท ดังนี้ (สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. 2551: โครงการ

สร้างและขยายโอกาสในการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมขั้นพื้นฐานสำหรับผู้สูงอายุเพื่อศึกษาวิจัย เรื่อง การขยายกำหนดเกษียณอายุและการออมสำหรับวัยเกษียณ. หน้า 3-6)

1. ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 (ระบบบังคับ) หมายถึง ผู้ซึ่งขึ้นทะเบียน ประกันสังคมอยู่ในระบบการจ้างงาน และจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน 7 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน

2. ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 (ระบบสมัครใจ) หมายถึง ผู้ที่เคยเป็น ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 และส่งเงินสมทบไปแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน แต่ต่อมาสิ้นสภาพการ เป็นลูกจ้างแล้วได้แจ้งความประสงค์เป็นผู้ประกันตนต่อภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่ออกจากงาน และจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิประโยชน์ทดแทน 6 กรณี ได้แก่ เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต สงเคราะห์บุตร ชราภาพ

3. ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 (ระบบสมัครใจ) หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระ และจ่ายเงินสมทบอันก่อให้เกิดสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทน 3 กรณี ได้แก่ คลอดบุตร ทูพพลภาพ และ เสียชีวิต

สำนักงานประกันสังคมได้จัดเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมเพื่อจ่าย ประโยชน์ทดแทนรวม 7 กรณี โดยนายจ้างและผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบกองทุนเท่าๆกัน คือ ฝ่ายละ ร้อยละ 5 ของค่าจ้าง แบ่งเป็นประโยชน์ทดแทน 4 กรณี (เจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ เสียชีวิต) ใน อัตราฝ่ายละ ร้อยละ 3 ของค่าจ้าง และกรณีว่างงาน ฝ่ายละ ร้อยละ 0.5 ของค่าจ้าง ส่วนรัฐบาลจ่าย สมทบให้ในอัตราร้อยละ 2.75 ของค่าจ้าง แยกเป็นร้อยละ 1.5 สำหรับประโยชน์ทดแทน 4 กรณี ร้อย ละ 1 สำหรับประโยชน์ทดแทน 2 กรณี และร้อยละ 0.25 สำหรับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน

2.7.2 รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการออม มีดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ ตามพระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ พ.ศ.2505 แก้ไข เพิ่มเติม ปี พ.ศ. 2522 และ พ.ศ. 2535 มาตรา 4 สรุปได้ว่ามีหน้าที่รับฝากเงิน สร้างเงินฝาก และ ให้บริการอื่น ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ของประเทศไทย เช่น ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น สำหรับการออมของ ธนาคารพาณิชย์จะอยู่ในรูปแบบของการฝากเงิน 3 รูปแบบ คือ เงินฝากประเภทกระแสรายวัน เงินฝาก ประเภทประจำ และเงินฝากประเภทออมทรัพย์ (กฤษฎา สังขมณี. 2550: 260-262)

2. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.2509 มีวัตถุประสงค์ให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์การเกษตร สำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออาชีพที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับเกษตรกรรม เพื่อเพิ่มรายได้หรือพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรหรือครอบครัวของเกษตรกร ประเภทของเงินฝาก ได้แก่ เงินฝากประจำ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากกระแสรายวัน (ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. 2553: ออนไลน์.)

3. ธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ธอส.) เป็นธนาคารของรัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ พ.ศ. 2496 (ธนาคารอาคารสงเคราะห์. 2553: ออนไลน์.) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมด้านการเงินทุกๆ ประเภท โดยไม่มุ่งหวังในผลกำไร เช่น การให้กู้ยืม การรับฝากเงิน การซื้อลดเครดิตแก่ประชาชนทั่วไป ให้สินเชื่อกับภาคเอกชน ผู้ลงทุนประกอบกิจการด้านการเคหะ ก่อสร้างที่อยู่อาศัยเพื่อขาย รวมทั้งการเคหะแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง และให้ความช่วยเหลือด้านปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิตและเศรษฐกิจของชาติ ประเภทของเงินฝาก แบ่งเป็น เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากประจำ เงินฝากประจำสินเคหะ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากตัวสัญญาใช้เงิน และด้านบริการอิเล็กทรอนิกส์ (กฤษฎา สังขมณี. 2550: 494-495)

4. ธนาคารออมสิน (The Government Savings Bank) เป็นธนาคารที่รัฐบาล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. 2489 นโยบายหลักข้อหนึ่งของธนาคารออมสิน คือส่งเสริมการออมทรัพย์ให้กับประชาชนและเยาวชนของชาติ ธนาคารออมสินมีประเภทของเงินฝาก ได้แก่ เงินฝากเผื่อเรียกและเงินฝากเผื่อเรียกพิเศษ เงินฝากประจำ และเงินฝากกระแสรายวัน และมีรูปแบบการออมทรัพย์ที่มีลักษณะพิเศษ คือสลากออมสิน รวมทั้งมีประเภทเงินฝากชีวิตและครอบครัว (กฤษฎา สังขมณี. 2550: 494-495)

5. กองทุนรวม เป็นโครงการลงทุนที่นำเงินของผู้ซื้อหน่วยลงทุนหลายๆ รายมารวมกันและบริหารกองทุนโดยมีอาชีพในการจัดการลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนให้กับกองทุน จากนั้นจึงนำผลตอบแทนที่ได้มาเฉลี่ยกลับคืนให้กับผู้ซื้อหน่วยลงทุนตามสัดส่วนการลงทุนในกองทุนรวมนั้น ข้อกำหนดด้านการลงทุน ประเภทของตราสารทุน เช่น หุ้น โบแสดงสิทธิในหุ้น ฯลฯ ประเภทของตราสารหนี้ ได้แก่ พันธบัตรหรือตั๋วเงินคลัง บัตรเงินฝาก ตัวสัญญาใช้เงิน ตัวแลกเงิน หุ้นกู้ซึ่งไม่รวมหุ้นกู้แปลงสภาพ ฯลฯ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2553: ออนไลน์)

6. สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกในสถานที่ทำงาน โดยที่สมาชิกแต่ละคนออมรายได้ฝากไว้กับสหกรณ์เป็นประจำ

สม่ำเสมอในลักษณะการถือหุ้น และการฝากเงิน นอกจากนั้นหากสมาชิกประสบความสำเร็จเกี่ยวกับการเงิน ก็สามารถช่วยเหลือได้โดยการให้กู้ยืม ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น สมาชิกสหกรณ์ทั้งหมดจะเป็นผู้ที่อยู่ในหน่วยงานเดียวกันและมีเงินเดือนประจำทำนองนี้เพื่อให้เกิดความมั่นคง เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุข เป็นต้น (กฤษฎา สังขมณี. 2550: 575-576)

7. บริษัทประกันชีวิต ในประเทศไทยเริ่มมีการทำประกันชีวิตในปี พ.ศ.2493 จนถึงปี พ.ศ.2510 จึงมีประกาศพระราชบัญญัติประกันชีวิต กำหนดให้จดทะเบียนกับกระทรวงพาณิชย์โดยมีการกำหนดเบี้ยประกันขั้นสูง การจัดสรรรายได้ การตั้งสำรอง และการตรวจบัญชี ซึ่งการประกันชีวิตแบบธรรมดาเหมาะสำหรับผู้ที่มียาได้ปานกลางขึ้นไป เงินเอาประกันค่อนข้างสูง ประมาณ 5 หมื่นบาทขึ้นไป ชำระเบี้ยประกันเป็นรายเดือน 3 เดือน 6 เดือน หรือรายปี การประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ คือสัญญาที่ผู้รับประกันจะจ่ายเงินจำนวนที่เอาประกันไว้ให้แก่ผู้รับประโยชน์ถ้าผู้เอาประกันถึงแก่กรรมกรรมภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือถ้าผู้เอาประกันชีวิตรอดอยู่พ้นระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ตามที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ (กฤษฎา สังขมณี. 2550: 558-560) เป็นวิธีออมทรัพย์อย่างหนึ่งเป็นการออมในระยะยาว โดยผู้เอาประกันจะได้เงินสะสมคืนครบกำหนดตามระยะเวลาตามกรมธรรม์

2.7.3 รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

จากการศึกษารูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินสรุปได้ดังนี้

1. การเก็บเงินสดไว้กับตัวหรือการบริหารเงินสด หมายถึง การจัดการกับเงินสด เงินสดเป็นสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องมากที่สุดในสินทรัพย์ทั้งหมดของบุคคล โดยบุคคลมีความจำเป็นต้องถือเงินสดไว้ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (Undertake transaction) เพื่อสำรองไว้ในยามฉุกเฉิน (Emergency reserves) เช่น เมื่อเกิดเจ็บป่วย เกิดอุบัติเหตุ หรือแม้แต่ตกงานทำให้ขาดรายได้ บุคคลจำเป็นต้องถือเงินสดสำรองไว้ และเพื่อสะสมมูลค่า (Store of value) คือ การที่บุคคลต้องการเก็บเงินสดไว้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะอย่าง เช่น ซื้อรถยนต์ เก็บเงินไว้ศึกษาต่อ เก็บเงินไว้จ่ายเบี้ยประกันภัยรถยนต์ บุคคลจะทำการสะสมเงินเพื่อให้ได้เงินก้อนใหญ่ขึ้นมา (ศิรินุช อินละคร. 2548: 31-32)

2. การนำเงินไปลงทุนในรูปแบบการลงทุนที่มีความเสี่ยงระดับปานกลางที่สำคัญ ได้แก่ การลงทุนซื้อทองคำ การลงทุนในที่ดินซึ่งอาจรวมถึงการลงทุนซื้ออสังหาริมทรัพย์ เช่น ตึกแถว คอนโดมิเนียม และบ้านจัดสรร ตลอดจนการลงทุนในสังหาริมทรัพย์ เช่น เพชร พลอย และของมีค่าอื่นได้ด้วย (สุพพตา ปิยะเกศิน. 2546: 321)

3. การลงทุนด้วยวิธีการปล่อยเงินให้กู้ การปล่อยให้กู้ยืมแก่ประชาชนโดยตรง เป็นการลงทุนวิธีหนึ่งที่ให้ผลตอบแทนที่ค่อนข้างสูงมาก รูปแบบการปล่อยเงินกู้มีด้วยกันหลายรูปแบบ

เช่น การปล่อยเงินกู้โดยมีการทำหนังสือสัญญาเงินกู้ตามแบบฟอร์มมาตรฐานที่ใช้กันอยู่ทั่วไป การปล่อยเงินกู้ในรูปของการขายฝาก การจำนอง การปล่อยเงินกู้โดยไม่มีหนังสือสัญญาที่ทำไว้ต่อกัน เป็นต้น (สุพพตา ปิยะเกศิน. 2546: 328)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วรชัย สิงหฤกษ์ (2549) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาภาวะเศรษฐกิจสังคม พฤติกรรมการออม และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด จำนวน 374 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถาม และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นสัดส่วน การวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และค่าสัมประสิทธิ์ ที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมได้กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มสมาชิกตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากเงินเดือนร้อยละ 84.71 และมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ 22,217.01 บาท ด้านรายจ่ายมีการจ่ายชำระหนี้สหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 26.43 และมีรายจ่ายเฉลี่ยเท่ากับ 21,566.77 บาท โดยเปรียบเทียบระหว่างรายได้และรายจ่ายอยู่ในภาวะเกินดุลเฉลี่ย 650.25 บาท โดยคิดเป็นร้อยละ 3.01 ด้านภาระหนี้สินส่วนใหญ่มีการกู้ยืมเงินจากสหกรณ์มากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 69.27 และมีภาระหนี้สินเฉลี่ยเท่ากับ 413,257.26 บาท ค่านิยมในการบริโภคกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่านิยมในการบริโภคแบบประหยัดมัธยัสถ์ ส่วนพฤติกรรมการออมของกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีหุ้นและเงินฝากเฉลี่ยรายละ 196,759.91 บาท, 1,027,849.33 บาท ตามลำดับ ส่วนจุดประสงค์การออมพบว่าเพื่อไว้ใช้จ่ายในยามชราเจ็บป่วยมากที่สุด การทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม พบว่า อายุ ระดับ รายได้ ค่าใช้จ่ายในการบริโภค มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับ เพศ ระดับ การศึกษา สถานภาพการสมรส สถานภาพการเป็นบุคลากรมหาวิทยาลัย ระยะเวลาในการเป็นสมาชิก จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและค่านิยมในการบริโภค ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม

พริษฐ์ บุญรักษ์ (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการออมและศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วยข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการออกแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 184 คน การศึกษาใช้วิธีการสถิติเชิงพรรณนา เพื่ออธิบายถึงลักษณะโดยทั่วไปของพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ รวมทั้งการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ โดยการใช้แบบจำลองโลจิท

ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการออมคือ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย โดยปัจจัยสถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และอัตราดอกเบี้ย มีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกัน ส่วนใหญ่รูปแบบการออมเป็นแบบเงินฝากออมทรัพย์ มีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชรา ซึ่งเป็นการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคต ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยไม่มีการออมทรัพย์ กับสถาบันการเงิน จะเก็บเงินไว้เพื่อความสะดวกในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

ปรเมศวร์ ว่องพิริยพงศ์ (2550) ศึกษาการออมและการลงทุนภาคเอกชน มีจุดหมายเพื่อศึกษา ขนาด รูปแบบ จุดมุ่งหมายและศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมและการลงทุน โดยการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative research) ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research method) ด้วยแบบสอบถาม จำนวน 400 ตัวอย่าง และประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ผลการศึกษา ขนาดรูปแบบ จุดมุ่งหมาย พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขนาดการออมและการลงทุน ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การลงทุน รายได้ต่อเดือน และภาระหนี้สินต่อเดือน มีการยอมรับความเสี่ยงเท่านั้นที่ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดการออมและการลงทุน การทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้แบบจำลองสมการถดถอยหลายตัวแปร (Multiple Regression) พบว่า ขนาดการออมและการลงทุนโดยพิจารณาจากจำนวนเงินออมและเงินลงทุนของพนักงานเอกชน สามารถอธิบายได้จากปัจจัยลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคมร่วมกัน ร้อยละ 17.4 และเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าขนาดการออมและการลงทุน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับรายได้ และการมีประสบการณ์การลงทุนที่ยาวนาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จำแนกตามรูปแบบของการออมและการลงทุน พบว่า พนักงานลงทุนในรูปแบบตัวเงิน ได้แก่ ความปลอดภัยของเงินทุน รองลงมาเป็นรายได้และผลตอบแทนที่แน่นอน และสภาพคล่องในการซื้อขาย ตามลำดับ พนักงานลงทุนในตราสาร ได้แก่ ความพอใจด้านภาษี รองลงมาเป็นการมอกเงยของเงินทุน และรายได้และผลตอบแทนที่แน่นอน ตามลำดับ และพนักงานลงทุนในรูปแบบสินทรัพย์ได้แก่ สร้างความมั่นคงในระยะยาว รองลงมาเป็นการรู้และประสบการณ์ในการลงทุน และความมอกเงย

ของเงินทุน ตามลำดับ จุดมุ่งหมายของการออมและการลงทุนที่พนักงานภาคเอกชนให้ความสำคัญ ได้แก่ ความมั่งคั่งของเงินทุน รองลงมาเป็นความปลอดภัยของเงินทุน และความรู้และประสบการณ์ในการลงทุน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญระดับปานกลาง ได้แก่ ความปลอดภัยของเงินลงทุน รายได้ผลตอบแทนที่แน่นอน ความมั่งคั่งของเงินทุน การกระจายเงินลงทุน ความพอใจด้านภาษี ความรู้และประสบการณ์ในการลงทุน อำนาจในการบริหาร และสิทธิพิเศษต่างๆ ส่วนจุดมุ่งหมายที่ภาคเอกชนให้ความสำคัญในระดับน้อย ได้แก่ สภาพคล่องในการซื้อขาย สภาพคล่องในการเปลี่ยนเป็นเงินสด การสร้างความมั่นคงในระยะยาว และรักษาอำนาจซื้อให้คงไว้ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขนาดและรูปแบบการลงทุนในรูปตัวเงิน ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส และภาระหนี้สินต่อเดือน โดยปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในรูปตัวเงิน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ลงทุน รายได้ต่อเดือน และการยอมรับความเสี่ยง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขนาดและรูปแบบการลงทุนในตราสาร ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การลงทุน รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สิน โดยปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในตราสาร ได้แก่ เพศ และการยอมรับความเสี่ยง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับขนาดและรูปแบบการลงทุนในสินทรัพย์ ได้แก่ อายุ ประสบการณ์การลงทุน รายจ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สินต่อเดือน โดยปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการลงทุนในรูปสินทรัพย์ ได้แก่ เพศ สถานภาพสมรส

พีรพล ชุนพรหม (2550) ศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาโครงสร้างรายได้ต่อเดือน โครงสร้างรายจ่ายต่อเดือน และโครงสร้างหนี้สินระยะสั้นและระยะยาวต่อเดือน และศึกษาถึงพฤติกรรมการออมต่างๆ เช่น ระดับการออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม ของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุราชการ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และหนี้สินต่อเดือน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 235 คน ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ใช้เชิงสถิติพรรณนา (Descriptive Methods) และสถิติเชิงอนุมาน (Inference Methods) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนาในการแจกแจงความถี่ในรูปตารางสถิติ ร้อยละ (Percentage) และสถิติการทดสอบไคสแควร์ (Chi Square Test) เพื่อใช้ทดสอบความเป็นอิสระ

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 63.8 อายุอยู่ในช่วง 41- 50 ปี ร้อยละ 34.0 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 67.2 มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 82.6 อายุราชการ 21-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.9 สำหรับการพิจารณาโครงสร้างเงินเดือนของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 29.4 มีเงินเดือนระหว่าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 59.6 มีเงินค่าทำงานนอกเวลาน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 51.5 มีรายได้จากการประกอบอาชีพอื่นๆ น้อยกว่า 5,000 บาท และ ร้อยละ 54.0 มีรายได้อื่นๆ น้อยกว่า 5,000 บาท ส่วนโครงสร้างด้านรายจ่ายพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีรายจ่ายส่วนใหญ่ดังนี้ ร้อยละ 72.3 มีรายจ่ายค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 60.9 มีรายจ่ายค่าอาหารน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 44.7 มีรายจ่ายค่าการศึกษาเพื่อการศึกษานุดรหาลานน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 56.2 มีรายจ่ายค่าเบี้ยประกันชีวิตน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 75.7 มีรายจ่ายค่าสาธารณูปโภคน้อยกว่า 5,000 บาท รวมจ่ายค่าภาษีสังคม ศาสนา น้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 89.3 ร้อยละ 72.8 มีรายจ่ายค่าที่อยู่อาศัยน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 80.0 มีรายจ่ายค่าเดินทางน้อยกว่า 5,000 บาท และร้อยละ 83.0 มีรายจ่ายในการพักผ่อนน้อยกว่า 5,000 บาท เมื่อพิจารณาเรื่องหนี้สินพบว่า ร้อยละ 26.0 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 47.7 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินจากธนาคาร ร้อยละ 63.8 ไม่มีหนี้สินบัตรเครดิต ร้อยละ 68.9 ไม่มีหนี้สินที่กู้ยืมเงินนอกระบบ ร้อยละ 66.0 ไม่มีหนี้สินอื่นๆ ร้อยละ 57.5 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 45.1 มีการออมผ่านสถาบันการเงินโดยผ่านสหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ 68.5 มีการออมเงินไม่ผ่านสถาบันการเงินโดยเก็บเงินสดไว้กับตัว และร้อยละ 37.9 มีวัตถุประสงค์ในการออมเงินเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ชรา และจากการทดสอบค่าสถิติไคส-แควร์ (Chi Square Test) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร กับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลและลักษณะทางเศรษฐกิจ ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 พบว่า ลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลด้านอายุราชการมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมด้านรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน ($\alpha = 0.05, x^2 = 19.245$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 และในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการออมของลูกจ้างประจำกองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร กับลักษณะทางเศรษฐกิจ พบว่า ลักษณะทางเศรษฐกิจด้านโครงสร้างรายจ่ายมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมด้านรูปแบบการออมที่ไม่ผ่านสถาบันการเงิน ($\alpha = 0.05, x^2 = 10.245$) ส่วนปัจจัยด้านอื่นๆ ของลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรรมการออมทุกด้าน ที่ระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์ซึ่งเป็นสถาบันการเงินที่ลูกจ้างนิยมเลือกฝากเงินออมด้วยมากที่สุดควรเพิ่มรูปแบบการออมเงินที่หลากหลายและให้ผลตอบแทนที่จูงใจสำหรับลูกจ้างประจำที่ออมเงินระยะยาวโดยมีวัตถุประสงค์ไว้ใช้จ่ายหลังเกษียณราชการ

รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549) ศึกษาปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย การวิจัยในระดับจุลภาคมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทยและศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนกับการออมภาคครัวเรือน ในระดับมหภาคมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวโน้มการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย การเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็นข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยข้อมูลปฐมภูมิจะใช้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ครัวเรือนในชุมชนไม่เรียง อ.ฉวาง และครัวเรือนในหมู่บ้านคีรีวง อ.ลานสกา จ.นครศรีธรรมราช จำนวนรวมทั้งสิ้น 312 ครัวเรือน และข้อมูลทุติยภูมิใช้ข้อมูลแบบอนุกรมเวลาเป็นรายปี (Time series data) ตั้งแต่ปี พ.ศ.2527-2549 รวม 23 ปี ข้อมูลที่รวบรวม ได้แก่ ระดับการออมของครัวเรือน รายได้ของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ และอัตราเงินเฟ้อ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามโดยเป็นแบบทดสอบปลายปิด สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ การทดสอบไคร์สแควร์ และการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยระดับจุลภาค สรุปได้ว่า หัวหน้าครัวเรือนที่มีเพศต่างกัน อายุและอาชีพแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน หัวหน้าครัวเรือนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมไม่แตกต่างกัน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง และระดับการศึกษาสูงสุดของสมาชิกในครัวเรือนที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน รายได้รวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในเชิงบวกกับการออมของครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 และค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในเชิงลบกับการออมของครัวเรือน ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 ผลการวิจัยระดับมหภาค สรุปได้ว่า รายได้ของครัวเรือน ค่าใช้จ่ายของครัวเรือน และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน ส่วนอัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 180 คน ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการครู จำนวน 131 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน 1 คน ครูอัตราจ้าง 48 คน (แบบสรุปจำนวนบุคลากรโรงเรียนโยธินบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553)

ตาราง 9 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามประเภทครู

หน่วย : คน

ประเภทครู	ประชากร
ข้าราชการครู	131
พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน	1
ครูอัตราจ้าง	48
รวม	180

ที่มา: งานบุคคล, (2553). แบบสรุปจำนวนบุคลากรโรงเรียนโยธินบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553.

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการหาขนาดตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มย่อย โดยให้ขนาดตัวอย่างของกลุ่มย่อยเป็นสัดส่วนกับประชากรในกลุ่มย่อยนั้น (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2548: 11-15) โดยเทียบสัดส่วน 3:4 จากจำนวนครูโรงเรียนโยธินบูรณะทั้งหมด เพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ดังนี้ ข้าราชการครู จำนวน 98 คน พนักงานราชการ ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 36 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 135 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling) ในการเก็บข้อมูล

ตาราง 10 กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามประเภทครู

ประเภทครู	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ข้าราชการครู	131	98
พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน	1	1
ครูอัตราจ้าง	48	36
รวม	180	135

หน่วย : คน

ที่มา: งานบุคคล, (2553). แบบสรุปจำนวนบุคลากรโรงเรียนโยธินบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553.

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ คำถามเกี่ยวกับลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้เป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ อายุ อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ คำถามเกี่ยวกับลักษณะของปัจจัยเศรษฐกิจ มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สิน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม จำนวน 3 ข้อ ในด้านจำนวนเงินออม มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) ส่วนรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม ใช้แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและค้นคว้าตำรา บทความ เอกสาร งานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดขอบเขตการวิจัย และการสร้างเครื่องมือในการวิจัยให้ครอบคลุมตามความมุ่งหมายของการวิจัย
2. รวบรวมข้อมูล เนื้อหาสาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามโดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งคำถามการวิจัยออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ โดยเป็นคำถามเกี่ยวกับลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่มีคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

4. นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรง (Validity) ของเนื้อหาในแบบสอบถาม
5. ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน ครูอัตราจ้าง สำหรับระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2554

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจนครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ทำการตรวจนับแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาว่าครบตามจำนวนหรือไม่
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์ของการตอบข้อมูลในแต่ละตอนของคำถามที่กำหนด
3. นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการจัดระบบข้อมูลโดยใช้การบันทึกและประมวลผลของข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ และโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อใช้คำนวณค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย
4. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย
  - 4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ ปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
  - 4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการอบ ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
  - 4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
  - 5.1 สถิติเพื่อการอธิบายคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย
    - ค่าร้อยละ (Percentage) สำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นค่าสถิติที่บอกถึงสัดส่วนจำนวนต่อร้อยละ เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานของข้อมูล (อภินันท์ จันตะนี. 2538: 182)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ค่าร้อยละ หรือ % (Percentage)
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงให้เป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมดหรือจำนวนประชากร

- ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) สำหรับการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อให้ทราบถึงลักษณะพื้นฐานของข้อมูล (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 105)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดของประชากร

5.2 การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ถ้ามีตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม โดยที่ความสัมพันธ์อยู่ในรูปเชิงเส้น จะได้สมการถดถอยเชิงพหุ ซึ่งแสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ ดังนี้ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548: 353-354)

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_kX_k + e$$

โดยที่	b_0	แทน	ส่วนตัดแกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1 = X_2 = \dots = X_k = 0$
	$b_1, b_2, \dots, b_k$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)
	$X_1, X_2, \dots, X_k$	แทน	ตัวแปรอิสระ
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน

ในการศึกษาครั้งนี้ สามารถสร้างสมการถดถอยเชิงพหุ ได้ดังนี้

$$S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + e$$

โดยที่	S	แทน	จำนวนเงินออม
	b_0	แทน	ส่วนที่ตัดแกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1 = X_2 = X_3 = X_4 = X_5 = 0$
	b_1, b_2, b_3, b_4, b_5	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)
	X_1	แทน	อายุ (ปี)
	X_2	แทน	อายุราชการ/อายุงาน (ปี)

X_3	แทน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ (คน)
X_4	แทน รายได้ต่อเดือน (บาท/เดือน)
X_5	แทน รายจ่ายต่อเดือน (บาท/เดือน)
e	แทน ค่าความคลาดเคลื่อน

5.2.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

สถิติทดสอบ F ใช้เพื่อทดสอบสมการว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดมีผลต่อตัวแปรตามหรือไม่ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2548: 355-356) โดยสามารถตั้งสมมติฐานได้ดังนี้

$$H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$$

$$H_1: \text{มี } \beta_i \text{ อย่างน้อย 1 ค่าที่ } \neq 0; i = 1, 2, \dots, k$$

หรือ H_0 : ตัวแปรตามไม่ขึ้นกับตัวแปรอิสระทั้ง k ตัว

$$H_1: \text{ตัวแปรตามขึ้นกับตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว}$$

โดยที่

$$\text{สถิติทดสอบ } F = \frac{MSR}{MSE}$$

$$F = \text{ค่าสถิติที่พิจารณาใน F-distribution}$$

$$MSR = \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) เนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระ (X}_1, X_2, \dots, X_k)$$

$$= \frac{SSR}{k}$$

$$MSE = \text{ค่าเฉลี่ยความแปรปรวนของตัวแปรตาม (Y) เนื่องจากอิทธิพลอื่นๆ}$$

$$= \frac{SSR}{n - k - 1}$$

$$n = \text{จำนวนของข้อมูลทั้งหมด}$$

$$k = \text{จำนวนกลุ่มทั้งหมดที่ใช้ทดสอบ}$$

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐาน สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0: \beta_1 = \beta_2 = \dots = \beta_k = 0$ ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรตาม (Y) ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระ (X ทั้ง k ตัว) ในรูปเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หรือยอมรับสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัว ที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น จึงต้องมีการทดสอบต่อไปว่าตัวแปรอิสระตัวใดที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามโดยใช้สถิติทดสอบ t

สถิติทดสอบ t ใช้เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระทีละตัว โดยใช้สูตร (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2548: 356) ดังนี้

$$H_0: \beta_i = 0$$

$$H_1: \text{มี } \beta_i \neq 0 ; i = 1, 2, \dots, k$$

สถิติทดสอบ $t = \frac{b_i - 0}{S_{b_i}}$

โดยที่

t = ค่าสถิติที่จะใช้เปรียบเทียบกับค่าวิกฤตจากการแจกแจงแบบ t เพื่อทราบความมีนัยสำคัญ

b_i = สัมประสิทธิ์การถดถอย

S_{b_i} = ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์การถดถอย

สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานอาจจะเป็น

1. ยอมรับสมมติฐาน $H_0: \beta_i = 0$ ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรอิสระในรูปแบบเชิงเส้น

2. ปฏิเสธสมมติฐาน H_0 หรือยอมรับสมมติฐาน H_1 ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามในรูปแบบเชิงเส้น

5.2.2 สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (Multiple Coefficient of Determination: R^2) เป็นสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ของความผันแปร Y ที่มีสาเหตุเนื่องจากความผันแปรของ X_1 , X_2 และ X_k โดยที่สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุใช้สัญลักษณ์ R^2 (กัลยา วาณิชยปัญญา. 2548: 357)

$$R^2 = \frac{SSR}{SST}$$

โดยที่ $0 \leq R^2$

SSR = ความผันแปรของตัวแปรตาม (Y) เนื่องจากอิทธิพลของตัวแปรอิสระ
($X_1, X_2, \dots, X_k$)

SST = ความผันแปรทั้งหมด

ถ้า R^2 เข้าใกล้ 1 หมายถึง $X_1, X_2, \dots, X_k$ มีความสัมพันธ์กับ Y มาก

ถ้า R^2 เข้าใกล้ 0 หมายถึง $X_1, X_2, \dots, X_k$ มีความสัมพันธ์กับ Y น้อย

เนื่องจาก SSR จะเพิ่มขึ้นถ้าตัวแปรอิสระ เช่น เดิมมี X_1 และ X_2 ที่มีความสัมพันธ์กับ Y แต่ถ้าเพิ่มตัวแปรอิสระ เข้าในสมการความถดถอย ดังนี้

$$SSR(X_1, X_2, X_3) > SSR(X_1, X_2)$$

$SSR(X_1, X_2, X_3)$ หมายถึง SSR ของสมการถดถอยที่มีตัวแปรอิสระ X_1, X_2 และ X_3

$SSR(X_1, X_2)$ หมายถึง SSR ของสมการถดถอยที่มีตัวแปรอิสระ X_1 และ X_2

ดังนั้นเมื่อเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าสมการความถดถอยจะทำให้ค่า R^2 มากขึ้นทั้งที่ตัวแปรอิสระ X ที่เพิ่ม อาจไม่มีความสัมพันธ์กับ Y เลยก็ได้ จึงมีการปรับค่า R^2 ให้ถูกต้องขึ้น เรียกว่า Adjusted R^2 โดยใช้สูตรดังนี้

$$\text{Adjusted } R^2 = 1 + \frac{(n-1)}{(n-k-1)}(R^2-1)$$

โดยที่ n แทน จำนวนข้อมูล

k แทน จำนวนตัวแปรอิสระ

Adjusted R^2 แทน สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ

กรณีที่มีตัวแปรอิสระหลายตัว จะพิจารณาจากค่า Adjusted R^2 มากกว่า R^2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายของการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
t	แทน	ค่าสถิติ t-Test
F	แทน	ค่าสถิติ F-Test
R ²	แทน	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ
Adjusted R ²	แทน	สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุที่ปรับปรุง
Sig.	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
**	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ 0.05
***	แทน	นัยสำคัญทางสถิติ 0.01

2. การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาจากประชากรกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำนวน 135 คน โดยผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ ปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ และปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ได้ผลสรุปดังนี้

ตาราง 11 แสดงจำนวนและร้อยละปัจจัยส่วนบุคคลของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	45	33.3
หญิง	90	66.7
รวม	135	100
2. อายุ		
ต่ำกว่า 21 ปี	0	0.0
21 - 30 ปี	23	17.0
31 - 40 ปี	23	17.0
41 - 50 ปี	34	25.2
51 - 60 ปี	55	40.8
รวม	135	100
Minimum = 24 ปี	Maximum = 60 ปี	$\bar{X} = 45.15$ ปี

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. สถานภาพ		
โสด	64	47.4
สมรส	60	44.5
แยกกันอยู่ / หย่าร้าง	5	3.7
หม้าย	6	4.4
รวม	135	100
4. ระดับการศึกษา		
ปวส. / อนุปริญญา	0	0.0
ปริญญาตรี	105	77.8
ปริญญาโท	29	21.5
ปริญญาเอก	1	0.7
รวม	135	100
5. ตำแหน่งงาน		
ข้าราชการครู	98	72.6
พนักงานราชการ ตำแหน่งครูผู้สอน	1	0.7
ครูอัตราจ้าง	36	26.7
รวม	135	100
6. วิชาที่สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้		
ภาษาไทย	17	12.6
คณิตศาสตร์	16	11.9
วิทยาศาสตร์	22	16.3
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	13	9.6
สุขศึกษาและพลศึกษา	12	8.9
ศิลปะ	10	7.4
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	23	17.0
ภาษาต่างประเทศ	19	14.1
กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	3	2.2
รวม	135	100

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. อายุราชการ/อายุงาน		
0 - 11 ปี	47	34.8
11 - 20 ปี	20	14.8
21 - 30 ปี	26	19.3
30 ปี ขึ้นไป	42	31.1
รวม	135	100
Minimum = 1 ปี	Maximum = 37 ปี	$\bar{X} = 21.27$ ปี
8. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ		
ไม่มี	41	30.4
1 คน	22	16.3
2 คน	31	23.0
3 คน	17	12.6
4 คน	12	8.9
5 คน	8	5.9
6 คน	3	2.2
12 คน	1	0.7
รวม	135	100.0
Minimum = 0 คน	Maximum = 12 คน	$\bar{X} = 1.87$ คน
9. ระดับชั้นที่สอน		
มัธยมศึกษาปีที่ 1	31	15.7
มัธยมศึกษาปีที่ 2	28	14.0
มัธยมศึกษาปีที่ 3	36	18.2
มัธยมศึกษาปีที่ 4	36	18.2
มัธยมศึกษาปีที่ 5	36	18.2
มัธยมศึกษาปีที่ 6	31	15.7
รวม	198	100

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสอนมากกว่า 1 ระดับชั้น.

จากตาราง 11 พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

อายุ มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี มากที่สุดจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 และน้อยที่สุดเท่ากันคือ อายุระหว่าง 21 - 30 ปี และอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 โดยมีอายุน้อยที่สุด 24 ปี อายุสูงสุด 60 ปี และมีอายุเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 45.15 ปี

สถานภาพ มีสถานภาพโสดมากที่สุดจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาสถานภาพหม้าย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 และน้อยที่สุดสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7

ระดับการศึกษา จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุดจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ระดับปริญญาเอก จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 ตามลำดับ และไม่มีครูที่จบการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา

ตำแหน่งงาน เป็นข้าราชการครูมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมาครูอัตราจ้าง มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และน้อยที่สุดพนักงานราชการ ตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7

วิชาที่สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการสอนวิชาตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาสอนวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 สอนวิชาภาษาต่างประเทศ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 สอนวิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 9.6 สอนวิชาสุขศึกษา และพลศึกษา จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 สอนวิชาศิลปะ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ และน้อยที่สุด กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2

อายุราชการ/อายุงาน มีอายุราชการ/อายุงาน 0-11 ปี มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมา อายุราชการ/อายุงาน 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 รองลงมาอายุราชการ / อายุงาน ระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 และน้อยที่สุด อายุราชการ/อายุงาน ระหว่าง 11-20 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 โดยมีอายุราชการ/อายุงานต่ำสุด 1 ปี อายุราชการ/อายุงานสูงสุด 37 ปี และมีอายุราชการ/อายุงานเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 21.27 ปี

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ ไม่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ มากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 2 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 1 คน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ใน

ในอุปการะ 3 คน จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 12.6 มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 4 คน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 5 คน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 6 คน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 ตามลำดับ และน้อยที่สุด มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 12 คน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 และมีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.87 คน

ระดับชั้นที่สอนมากที่สุดเท่ากัน 3 ระดับ คือ สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมาเท่ากัน 2 ระดับ คือ สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุด สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

ตาราง 12 แสดงค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และค่าเฉลี่ยต่อเดือน ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำแนกตามปัจจัยเศรษฐกิจ

หน่วย: บาท

ปัจจัยเศรษฐกิจ	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) (Mean)
รายได้ประจำ	7,940.00	73,490.00	29,500.00
รายได้อื่นๆ	0.00	50,000.00	5,225.19
รายได้รวมต่อเดือน	7,940.00	73,490.00	34,663.41
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต	1,300.00	70,000.00	25,659.70
ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้	0.00	35,000.00	5,636.71
รวมจ่ายรวมต่อเดือน	2,000.00	89,500.00	27,029.75
ภาระหนี้ (ยอดหนี้คงเหลือ)	0.00	3,000,000.00	600,945.84

จากตาราง 12 พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่ตอบแบบสอบถาม มีรายได้ประจำต่ำสุดเท่ากับ 7,940.00 บาท รายได้ประจำสูงสุดเท่ากับ 73,490.00 บาท และรายได้ประจำมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 29,500.00 บาท มีรายได้อื่นๆ ต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท รายได้อื่นๆ สูงสุดเท่ากับ 50,000.00 บาท และรายได้อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,225.19 บาท รายได้รวมต่อเดือน ต่ำสุดเท่ากับ 7,940.00 บาท รายได้รวมต่อเดือนเท่ากับ 73,490.00 บาท รายได้รวมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 34,663.41 บาท

รายจ่ายต่อเดือน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตต่ำสุดเท่ากับ 1,300.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตสูงสุดเท่ากับ 70,000.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 25,659.70 บาท ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้ต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้สูงสุดเท่ากับ 35,000.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,636.71 บาท รายจ่ายรวมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 2,000.00 บาท รายจ่ายรวมต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 89,500.00 บาท รายจ่ายรวมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 27,029.75 บาท

ภาระหนี้ พบว่ายอดหนี้คงเหลือมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท ยอดหนี้คงเหลือสูงสุดเท่ากับ 3,000,000.00 บาท ยอดหนี้คงเหลือมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 600,945.84 บาท

ตาราง 13 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำแนกตามภาระหนี้สิน

ปัจจัยเศรษฐกิจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ภาระหนี้สิน		
มีหนี้สิน	64	47.4
ไม่มีหนี้สิน	71	52.6
รวม	135	100.0
แหล่งเงินกู้ยืม		
สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด	21	26.6
ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ	25	31.6
ธนาคารอาคารสงเคราะห์	11	13.9
ธนาคารออมสิน (โครงการ ชพค. ,วิทย์ฐานะ)	5	6.3
สวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน	7	8.9
กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา	3	3.8
บัตรผ่อนชำระสินค้า (อิออน,เพิร์ทช้อย,ฯลฯ)	7	8.9
รวม	79	100

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ.

จากตาราง 13 พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่ตอบแบบสอบถาม ไม่มีหนี้สิน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และมีหนี้สิน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 และแหล่งที่มาของเงินกู้ยืม โดยมีการกู้ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมา กู้สหกรณ์ออมทรัพย์ ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 กู้ธนาคารอาคารสงเคราะห์จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9 รองลงมาเท่ากันคือ กู้สวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน และกู้ยืมโดยบัตรผ่อนชำระสินค้า (อิออน,เพร็ทซ์้อย, ฯลฯ) จำนวน 7 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.9 กู้ธนาคารออมสิน (โครงการ ชพค. , วิทยฐานะ) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 ตามลำดับ และน้อยที่สุดผู้ที่กู้ยืมจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

จากการศึกษาพฤติกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม ได้ผลสรุปดังนี้

ตาราง 14 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามจำนวนเงินออม

จำนวนเงินออมต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	19	14.1
1 – 5,000 บาท	69	51.1
5,001 – 10,000 บาท	28	20.7
10,001 – 15,000 บาท	10	7.4
15,001 – 20,000 บาท	2	1.5
20,001 – 25,000 บาท	2	1.5
25,001 – 30,000 บาท	5	3.7
รวม	135	100.0
Minimum = 0.00 บาท	Maximum = 30,000.00 บาท	$\bar{X}$ = 5,907.41 บาท

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่าครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีจำนวนเงินออมต่อเดือน 1-5,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมาไม่มีเงินออม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 มีจำนวนเงินออม 10,001-15,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.4 มีจำนวนเงินออมต่อเดือน 25,001-30,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.7 ตามลำดับ และน้อยที่สุดเท่ากัน คือ มีจำนวนเงินออมต่อเดือน 15,001-20,000 บาท และมีจำนวนเงินออมต่อเดือน 20,001-25,000 บาท จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 จำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 30,000.00 บาท และจำนวนเงินออมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,907.41 บาท จะเห็นได้ว่าครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่มีเงินออมต่อเดือนต่ำกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย มีจำนวน 88 คน และมีเงินออมต่อเดือนสูงกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ยมีจำนวน 47 คน

ตาราง 15 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามรูปแบบการออม

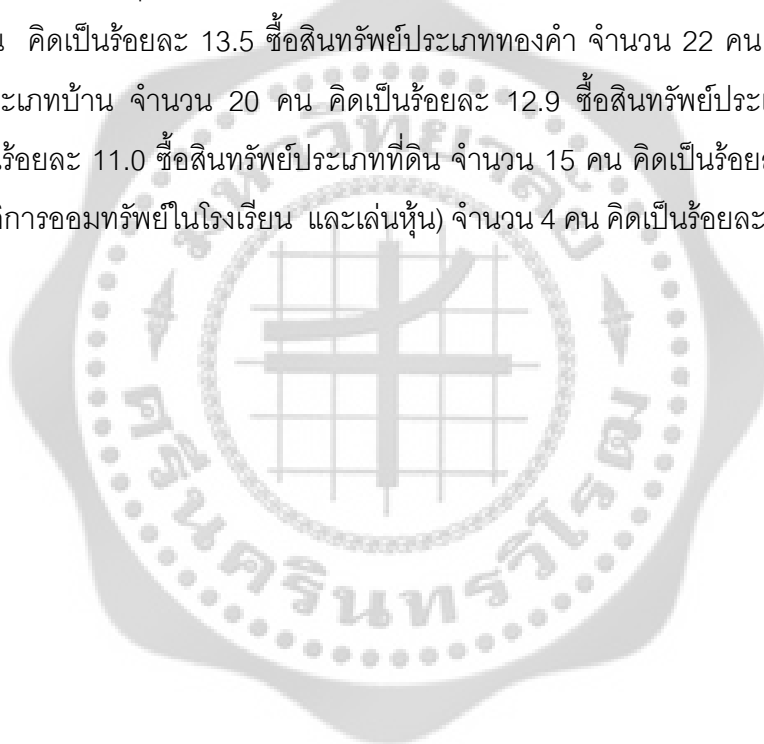
รูปแบบการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน รวม	332	100
การออมในรูปของตัวเงิน		
- เงินฝากกับธนาคาร	101	30.4
- เงินสะสมเข้ากองทุน กบข. / เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม	75	22.6
การออมในรูปตราสารทางการเงิน		
- ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์	52	15.7
- ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์	48	14.5
- ซื้อหลักทรัพย์ เช่น ตัวเงินค้ำ พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้ ฯลฯ	19	5.7
- ซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส.	35	10.5
อื่นๆ (กองทุนรวม)	2	0.6
การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน รวม	155	100
การออมในรูปของตัวเงิน		
- เก็บเงินสดไว้กับตัว	56	36.1
- การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว	21	13.5
การออมในการซื้อสินทรัพย์อื่น		
- ทองคำ	22	14.2
- ที่ดิน	15	9.7
- บ้าน	20	12.9
- รถยนต์	17	11.0
อื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน, เล่นหุ้น)	4	2.6

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ.

จากตาราง 15 แสดงถึงรูปแบบการออม โดยแบ่งออกเป็น รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน และรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน การออมในรูปของตัวเงิน ได้แก่ เงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา เงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 รองลงมาเป็นการออมในรูปตราสารทางการเงิน ได้แก่ ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 รองลงมาซื้อกรรมกรรมประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.5 ซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ซื้อหลักทรัพย์ เช่น ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้น หุ้นกู้ ฯลฯ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 และรูปแบบอื่นๆ (กองทุนรวม) จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

และการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ส่วนใหญ่เป็นการออมในรูปของตัวเงิน ได้แก่ เก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมา การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 ซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 ซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 ซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 และรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน และเล่นหุ้น) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.6

ตาราง 16 แสดงจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามวัตถุประสงค์การออม

วัตถุประสงค์ในการออม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา	110	32.0
เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ	64	18.6
เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ)	54	15.7
เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น	29	8.4
เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย	42	12.2
เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ	35	10.2
อื่นๆ (ทัศนศึกษาและท่องเที่ยว ซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน)	10	2.9
รวม	344	100

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 16 แสดงถึงวัตถุประสงค์การออมได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

มีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรามากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 รองลงมา เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 ตามลำดับ น้อยที่สุดมีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (ทัศนศึกษาและท่องเที่ยว ซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9

ข้อเสนอแนะที่ครูโรงเรียนโยธินบูรณะต้องการจากหน่วยงานในการส่งเสริมการออมของครู มีดังนี้

1. ควรกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมของครู โดยการส่งเสริมให้ครูฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียนในทุกๆ เดือน (6 คน)
2. ควรเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการให้ครู เพื่อให้มีการออมที่เพิ่มขึ้น (5 คน)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตาราง 17 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของคุณ

โรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ

หน่วย: คน / ร้อยละ

ปัจจัยส่วนบุคคล	รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน								รวม
	เงินฝากกับธนาคาร	เงินฝาก / เงินประกันสังคม	ซื้อหุ้นสหกรณ์	ออมทรัพย์	ซื้อประกันชีวิต	แบบสะสมทรัพย์	ซื้อหลักทรัพย์	ซื้อสลากออมเงิน / สลาก 3 กส.	
1. เพศ									
ชาย	30 (9.0)	22 (6.6)	14 (4.2)	13 (3.9)	5 (1.5)	13 (3.9)	0 (0.0)	97 (29.1)	
หญิง	71 (21.4)	53 (16.0)	38 (11.5)	35 (10.6)	14 (4.2)	22 (6.6)	2 (0.6)	235 (70.9)	
รวม	101 (30.4)	75 (22.6)	52 (15.7)	48 (14.5)	19 (5.7)	35 (10.5)	2 (0.6)	332 (100)	
2. สถานภาพ									
โสด	50 (15.1)	33 (9.9)	19 (5.7)	21 (6.3)	6 (1.8)	12 (3.6)	0 (0.0)	141 (42.5)	
สมรส	45 (13.6)	37 (11.1)	30 (9.0)	24 (7.2)	12 (3.6)	22 (6.6)	2 (0.6)	172 (51.8)	
แยกกันอยู่/หย่าร้าง	0 (0.0)	3 (0.9)	2 (0.6)	1 (0.3)	1 (0.3)	1 (0.3)	0 (0.0)	8 (2.4)	
หม้าย	6 (1.8)	2 (0.6)	1 (0.3)	2 (0.6)	0 (0.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	11 (3.3)	
รวม	101 (30.4)	75 (22.6)	52 (15.7)	48 (14.5)	19 (5.7)	35 (10.5)	2 (0.6)	332 (100)	

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ.

จากตาราง 17 แสดงรูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 21.4 และเป็นเพศชาย จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เป็นเพศหญิง จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 เป็นเพศชาย จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 มีการออมในรูปแบบของหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.5 เป็นเพศชาย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 มีการออมในรูปแบบซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ เป็นเพศหญิง จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 มีการออมในรูปแบบซื้อหลักทรัพย์ เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.2 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 มีการออมในรูปแบบซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. เป็นเพศหญิง จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ส่วนเพศชายไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดย เพศชาย มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ และมีการออมในรูปแบบของซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบของซื้อหลักทรัพย์ และเพศชายไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ ส่วนเพศหญิง มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคารมากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อกรรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบของซื้อสลากออมสิน/ สลาก ธกส. อันดับ 6 มีการออมในรูปแบบซื้อหลักทรัพย์ และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (กองทุนรวม) น้อยที่สุด

รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะผู้ตอบแบบสอบถามมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.6 สถานภาพหม้าย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 ตามลำดับ ส่วนสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างไม่มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.9 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน

3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 สถานภาพหม้าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ มีการออมในรูปแบบหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.7 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 สถานภาพหม้าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ มีการออมในรูปแบบซื้อกรรมกรรมประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.2 รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 6.3 สถานภาพหม้าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ มีการออมในรูปแบบซื้อหลักทรัพย์ สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.8 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ สถานภาพหม้ายไม่มีการออมในรูปแบบซื้อหลักทรัพย์ มีการออมในรูปแบบซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 6.6 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.6 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ ส่วนสถานภาพหม้าย ไม่มีการออมในรูปแบบซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ สถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ส่วนสถานภาพโสด สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง สถานภาพหม้ายไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อกรรมกรรมประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. อันดับ 6 มีการออมในรูปแบบของซื้อหลักทรัพย์ และครูที่มีสถานภาพโสดไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

ครูที่มีสถานภาพสมรส มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบของซื้อกรรมกรรมประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบของซื้อสลากออมสิน/สลาก ธกส. อันดับ 6 มีการออมในรูปแบบของซื้อหลักทรัพย์ และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (กองทุนรวม) น้อยที่สุด

ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม มากที่สุด อันดับ 2 ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ อันดับ 3 ซื้อกรรมกรรม

ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ ชื่อหลักทรัพย์ และชื่อสลากออมสิน/สลาก ธกส. และครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง ไม่มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร และไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม และมีการออมในรูปแบบชื่อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบชื่อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ และครูที่มีสถานภาพหม้าย ไม่มีการออมในรูปแบบชื่อหลักทรัพย์ ชื่อสลากออมสิน/สลาก ธกส. และ ไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

ตาราง 18 แสดงจำนวนและร้อยละของรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครู
โรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ

หน่วย: คน/ร้อยละ

ปัจจัยส่วนบุคคล	รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน								รวม
	เก็บเงินสดไว้กับตัว	การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว	ซื้อสินทรัพย์ทองคำ	ซื้อสินทรัพย์ที่ดิน	ซื้อสินทรัพย์บ้าน	ซื้อสินทรัพย์รถยนต์	อื่นๆ		
1. เพศ									
ชาย	23 (14.8)	5 (3.2)	8 (5.2)	6 (3.9)	5 (3.2)	7 (4.5)	2 (1.3)	56 (36.1)	
หญิง	33 (21.3)	16 (10.3)	14 (9.0)	9 (5.8)	15 (9.7)	10 (6.5)	2 (1.3)	99 (63.9)	
รวม	56 (36.1)	21 (13.5)	22 (14.2)	15 (9.7)	20 (12.9)	17 (11.0)	4 (2.6)	155 (100)	
2. สถานภาพ									
โสด	27 (17.4)	7 (4.5)	14 (9.0)	5 (3.2)	8 (5.2)	5 (3.2)	1 (0.6)	67 (43.2)	
สมรส	26 (16.8)	9 (5.8)	6 (3.9)	6 (3.9)	8 (5.2)	9 (5.8)	3 (1.9)	67 (43.2)	
แยกกันอยู่/ หย่าร้าง	0 (0.0)	2 (1.3)	1 (0.6)	2 (1.3)	3 (1.9)	2 (1.3)	0 (0.0)	10 (6.5)	
หม้าย	3 (1.9)	3 (1.9)	1 (0.6)	2 (1.3)	1 (0.6)	1 (0.6)	0 (0.0)	11 (7.1)	
รวม	56 (36.1)	21 (13.5)	22 (14.2)	15 (9.7)	20 (12.9)	17 (11.0)	4 (2.6)	155 (100)	

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 18 แสดงรูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว เป็นเพศหญิง จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 21.3 เป็นเพศชาย จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 มีการออมในรูปแบบของการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว เป็นเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ เป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 เป็นเพศชาย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน เป็นเพศหญิง จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 9.7 เป็นเพศชาย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ เป็นเพศหญิง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.5 เป็นเพศชาย จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์โรงเรียน, เล่นหุ้น) เป็นเพศหญิง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 เป็นเพศชาย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3

จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายมีการออมในรูปแบบ เก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว และซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน มีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน, เล่นหุ้น) น้อยที่สุด ส่วนเพศหญิง มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด อันดับ 2 การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ อันดับ 6 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน และเล่นหุ้น) น้อยที่สุด

รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะผู้ตอบแบบสอบถามมีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว สถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 17.4 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 สถานภาพหม้าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ และสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างไม่มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว สถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 รองลงมา สถานภาพโสด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 สถานภาพหม้าย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 สถานภาพแยกกันอยู่ / หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 ตามลำดับ มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ

สถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 รองลงมา สถานภาพสมรส จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างและสถานภาพหม้ายเท่ากัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน สถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างและสถานภาพหม้ายเท่ากัน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 มีการออมซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน สถานภาพโสดและสถานภาพสมรสมากที่สุดเท่ากัน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 5.2 รองลงมา สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 สถานภาพหม้าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ มีการออมซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 รองลงมาสถานภาพโสด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.3 สถานภาพหม้าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ มีการออมในรูปแบบอื่นๆ สถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.9 สถานภาพโสด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ส่วนสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างและสถานภาพหม้ายไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน อันดับ 4 คือ มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว อันดับ 5 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ และมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน และเล่นหุ้น) น้อยที่สุด

ครูที่มีสถานภาพสมรส มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน อันดับ 4 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ และซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน และมีการออมในรูปแบบการออมอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียน และเล่นหุ้น) น้อยที่สุด

ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีการออมซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว ซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ อันดับ 3 มีการออมซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ และครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง ไม่มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว และไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวและการให้กู้ยืมเงินส่วนตัวมากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ ซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ และครูที่มีสถานภาพหม้ายไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

ตาราง 19 แสดงจำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศและสถานภาพ

หน่วย: คน/ร้อยละ

ปัจจัยส่วนบุคคล	วัตถุประสงค์การออม							รวม
	เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย / ยามชรา	เพื่อการศึกษาของตนเอง / ผู้อยู่ในอุปการะ	เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ, ที่ดิน, บ้าน, รถยนต์)	เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น	เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย	เพื่อกิจกรรมทางศาสนา / ประเพณีต่างๆ	อื่นๆ	
1. เพศ								
ชาย	33 (9.5)	20 (5.8)	16 (4.7)	13 (3.8)	13 (3.8)	11 (3.2)	3 (0.9)	109 (31.7)
หญิง	77 (22.4)	44 (12.8)	38 (11.0)	16 (4.7)	29 (8.4)	24 (7.0)	7 (2.0)	235 (68.3)
รวม	110 (31.9)	64 (18.6)	54 (15.7)	29 (8.5)	42 (12.2)	35 (10.2)	10 (2.9)	344 (100)
2. สถานภาพ								
โสด	52 (15.1)	23 (6.7)	23 (6.7)	12 (3.5)	14 (4.1)	13 (3.8)	3 (0.9)	140 (40.7)
สมรส	51 (14.8)	38 (11.0)	28 (8.1)	15 (4.4)	26 (7.6)	20 (5.8)	6 (1.7)	184 (53.5)
แยกกันอยู่/ หย่าร้าง	2 (0.6)	1 (0.3)	2 (0.6)	2 (0.6)	2 (0.6)	1 (0.3)	0 (0.0)	10 (2.9)
หม้าย	5 (1.4)	2 (0.6)	1 (0.3)	0 (0.0)	1 (0.3)	0 (0.3)	0 (0.0)	10 (2.9)
รวม	110 (31.9)	64 (18.6)	54 (15.7)	29 (8.5)	42 (12.2)	35 (10.2)	10 (2.9)	344 (100)

หมายเหตุ: ครูแต่ละคนสามารถตอบแบบสอบถามได้มากกว่า 1 ข้อ

จากตาราง 19 แสดงวัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา เป็นเพศหญิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 22.4 เป็นเพศชาย จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ เป็นเพศหญิง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.8 เป็นเพศชาย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เป็นเพศหญิง จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 เป็นเพศชาย จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น เป็นเพศหญิง จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย เป็นเพศหญิง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.4 เป็นเพศชาย จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ เป็นเพศหญิง จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 7.0 เป็นเพศชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.2 มีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้องานของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.0 เป็นเพศชาย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9

จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีลำดับวัตถุประสงค์การออมไม่แตกต่างกันมากนัก โดยที่เพศชาย มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) อันดับ 4 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย อันดับ 5 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณี และมียุทธศาสตร์การออมอื่นๆ (ทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้องานของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) น้อยที่สุด ส่วนเพศหญิง มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) อันดับ 4 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย อันดับ 5 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ อันดับ 6 มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และมียุทธศาสตร์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้องานของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) น้อยที่สุด

วัตถุประสงค์การขอของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะผู้ตอบแบบสอบถามวัตถุประสงค์การขอเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 รองลงมา มีสถานภาพสมรส จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 มีสถานภาพหม้าย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 มีสถานภาพหม้าย จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 มีสถานภาพหม้าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 มีสถานภาพโสด จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.5 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ สถานภาพหม้ายไม่มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น อัตราดอกเบี้ย มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 7.6 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.1 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 ตามลำดับ ส่วนสถานภาพหม้ายไม่มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น อัตราดอกเบี้ย มีวัตถุประสงค์การขอเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ มีสถานภาพสมรส มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 รองลงมา มีสถานภาพโสด จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.8 มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างและสถานภาพหม้าย เท่ากัน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ มีวัตถุประสงค์การขออื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษา และท่องเที่ยวเพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื่อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) มีสถานภาพสมรสมากที่สุด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 มีสถานภาพโสด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 0.9 มีสถานภาพหม้าย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ ส่วนสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างไม่มีวัตถุประสงค์การขออื่นๆ

จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ และเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) อันดับ 3 เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย อันดับ 4 เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ อันดับ 5 เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) น้อยที่สุด

ครูที่มีสถานภาพสมรส มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) อันดับ 4 เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย อันดับ 5 เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ อันดับ 6 เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และมีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) น้อยที่สุด

ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย มากที่สุด อันดับ 2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ และเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ และครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง ไม่มีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ

ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ และวัตถุประสงค์อื่นๆ และครูที่มีสถานภาพหม้าย ไม่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยย

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ อายุราชการ จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ และปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน กับจำนวนเงินออม

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ดังสมการต่อไปนี้

$$S = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + e$$

โดยที่	S	แทน	จำนวนเงินออม
	b_0	แทน	ส่วนที่ตัดแกน Y เมื่อกำหนดให้ $X_1=X_2=X_3=X_4=X_5=0$
	b_1, b_2, b_3, b_4, b_5	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient)
	X_1	แทน	อายุ (ปี)
	X_2	แทน	อายุราชการ/อายุงาน (ปี)
	X_3	แทน	จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ (คน)
	X_4	แทน	รายได้ต่อเดือน (บาท/เดือน)
	X_5	แทน	รายจ่ายต่อเดือน (บาท/เดือน)
	e	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน

ได้ผลสรุปดังต่อไปนี้

ตาราง 20 ค่าสัมประสิทธิ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ค่าสถิติ t ระดับนัยสำคัญทางสถิติของปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ตัวแปรอิสระ	ค่า	ค่าความ	ค่าสถิติ t	Sig.
	สัมประสิทธิ์	คลาดเคลื่อน		
	ถดถอยของ	มาตรฐาน		
	ปัจจัย (B)	(SE)		
(Constant)	807.404	2763.737	.292	.771
อายุ (X_1)	-58.333	87.349	-.668	.505
อายุราชการ / อายุงาน (X_2)	24.354	78.033	-.312	.755
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ (X_3)	-664.108	271.174	-2.375	.019 **
รายได้ต่อเดือน (X_4)	.344	.044	7.840	.000 ***
รายจ่ายต่อเดือน (X_5)	-.128	.033	-3.833	.000 ***
	R		.643	
	R ²		.414	
	Adjusted R ²		.391	
	Sig. F		.000	***

** แทนนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

*** แทนนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

ซึ่งจากการวิเคราะห์ข้อมูล จะได้สมการความถดถอยเชิงเส้น ดังนี้

$$S = 807.40 - 58.33 X_1 + 24.35 X_2 - 664.11 X_3 + 0.34 X_4 - 0.13 X_5$$

จากตาราง 20 พบว่าค่า F-Statistic ที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 18.225 และค่า Sig. F = .000 ซึ่งค่า Sig. F น้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01 แสดงว่า อายุ อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน อย่างน้อย 1 ตัว มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ส่วนค่า Adjusted R² = .391 แสดงว่า ความผันแปรของอายุ อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน มีอิทธิพลทำให้จำนวนเงินออมเปลี่ยนแปลง คิดเป็นร้อยละ 39.10

เมื่อแยกพิจารณาตัวแปรแต่ละตัว ได้แก่ อายุ อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ว่ามีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะหรือไม่ ได้ผลสรุปดังนี้

อายุ จากการศึกษาพบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.505 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

อายุราชการ/อายุงาน จากการศึกษาพบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.755 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงว่าอายุราชการ/อายุงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ จากการศึกษาพบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.019 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ -664.108 แสดงว่าจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ กล่าวคือ ถ้าจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ เพิ่มขึ้น 1 คน จะทำให้จำนวนเงินออมลดลงเท่ากับ 664.108 บาท และในทางกลับกัน ถ้าจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ ลดลง 1 คน จะทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 664.108 บาท

รายได้ต่อเดือน จากการศึกษาพบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ 0.344 แสดงว่ารายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ กล่าวคือ ถ้ารายได้ต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.344 บาท และในทางกลับกัน ถ้ารายได้ต่อเดือนลดลง 1 บาท จะทำให้จำนวนเงินออมลดลงเท่ากับ 0.344 บาท

รายจ่ายต่อเดือน จากการศึกษาพบว่า ค่านัยสำคัญทางสถิติที่คำนวณได้มีค่าเท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย เท่ากับ -0.128 แสดงว่ารายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ กล่าวคือ ถ้ารายจ่ายต่อเดือนเพิ่มขึ้น 1 บาท จะทำให้จำนวนเงินออมลดลงเท่ากับ 0.128 บาท และในทางกลับกัน ถ้ารายจ่ายต่อเดือนลดลง 1 บาท จะทำให้จำนวนเงินออมเพิ่มขึ้นเท่ากับ 0.128 บาท

ตาราง 21 สรุปการแสดงผลทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจ
กับจำนวนเงินออม

ตัวแปรอิสระ	จำนวนเงินออม	
	มีความสัมพันธ์	ไม่มีความสัมพันธ์
ปัจจัยส่วนบุคคล		
อายุ		✓
อายุราชการ/อายุงาน		✓
จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ	✓	
ปัจจัยเศรษฐกิจ		
รายได้ต่อเดือน	✓	
รายจ่ายต่อเดือน	✓	

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ เป็นการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม ของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ และศึกษาถึงปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจที่มีผลต่อการออมของ ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ โดยมีรายละเอียดตามหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
6. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้างต่อไป

1. ความมุ่งหมายในการวิจัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้จากการศึกษามีดังนี้

1. ผลจากการศึกษาจะเป็นประโยชน์ในการที่จะกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมที่เหมาะสมให้แก่ครู
2. ผลจากการศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านการเงินและสวัสดิการแก่ครู

สมมติฐานในการวิจัย

1. อายุมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออม
2. อายุราชการ/อายุงานมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออม
3. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม
4. รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออม
5. รายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ได้กำหนดขอบเขตการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวน 180 คน ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู จำนวน 131 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 48 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การเลือกตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) เป็นการหาขนาดตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มย่อย โดยให้ขนาดตัวอย่างของกลุ่มย่อยเป็นสัดส่วนกับประชากรในกลุ่มย่อยนั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2548: 11-15) โดยเทียบสัดส่วน 3:4 จากจำนวนครูโรงเรียนโยธินบูรณะทั้งหมดเพื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ ดังนี้ ข้าราชการครู จำนวน 98 คน พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 1 คน ครูอัตราจ้าง จำนวน 36 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 135 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (Convenience sampling) ในการเก็บข้อมูล

2. วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาและค้นคว้าตำรา บทความ เอกสาร งานวิจัยและแนวคิดทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. รวบรวมข้อมูล เนื้อหาสาระต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจากเอกสารและงานวิจัย
3. สร้างแบบสอบถามโดยให้มีเนื้อหาครอบคลุมตามจุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อคำถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่มีคำถามเกี่ยวกับลักษณะของข้อมูลทั่วไปของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ คำถามเกี่ยวกับลักษณะของปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะการใช้แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ อายุ อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ คำถามเกี่ยวกับลักษณะของปัจจัยเศรษฐกิจ มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน และภาระหนี้สิน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออม จำนวน 3 ข้อ ในด้านจำนวนเงินออม มีลักษณะการใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) ส่วนรูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม ใช้แบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการครู พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน ครูอัตราจ้าง ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน 2554

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจนครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการจัดกระทำข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดเพื่อนำมาตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามว่าครบตามจำนวนหรือไม่
2. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทำการตรวจสอบความครบถ้วนและสมบูรณ์ของการตอบข้อมูลในแต่ละตอนของคำถามที่กำหนด
3. นำข้อมูลทั้งหมดมาทำการจัดระบบข้อมูลโดยใช้การบันทึกและประมวลผลของข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้แก่ โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ เพื่อใช้คำนวณค่าสถิติต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ระดับชั้นที่สอน วิชาที่สอน อายุราชการ/อายุงาน จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ ปัจจัยเศรษฐกิจ ได้แก่ รายได้ต่อเดือน รายจ่ายต่อเดือน ภาระหนี้สิน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

4.2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออมโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) คิดเป็นค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

4.3 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยเศรษฐกิจของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 และเป็นเพศชาย จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 อายุระหว่าง 51 - 60 ปี มากที่สุดจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 รองลงมาอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 และมีอายุต่ำสุด 24 ปี อายุสูงสุด 60 ปี และมีอายุเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 45.15 ปี มีสถานภาพโสด มากที่สุดจำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 รองลงมาสถานภาพสมรส จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 44.5 รองลงมาสถานภาพหม้าย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.4 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี มากที่สุดจำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 77.8 รองลงมาระดับปริญญาโท จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 21.5 ตำแหน่งงาน ครูโรงเรียนโยธินบูรณะเป็นข้าราชการครูมากที่สุด จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 72.6 รองลงมาครูอัตราจ้าง จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 และน้อยที่สุดพนักงานราชการ ตำแหน่ง ครูผู้สอน จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.7 วิชาที่สอนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี มากที่สุด จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 17.0 รองลงมาสอนวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 มีอายุราชการ/อายุงาน 0-11 ปี มากที่สุด จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมา อายุราชการ/อายุงาน 30 ปี ขึ้นไป จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 31.1 โดยมีอายุราชการ/อายุงานต่ำสุด 1 ปี อายุราชการ/อายุงานสูงสุด 37 ปี และมีอายุราชการ/อายุงานเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 21.27 ปี ไม่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ มากที่สุด จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ 2 คน จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 23.0 และมีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 1.87 คน ระดับชั้นที่สอน

ครูโรงเรียนโยธินบูรณะสอนมากที่สุดเท่ากัน 3 ระดับ คือ สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 และสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 18.2 รองลงมาเท่ากัน 2 ระดับ คือ สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.7 และน้อยที่สุด สอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 14.0

จากการศึกษาปัจจัยเศรษฐกิจของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ พบว่า มีรายได้ประจำต่ำสุดเท่ากับ 7,940.00 บาท รายได้ประจำสูงสุดเท่ากับ 73,490.00 บาท และรายได้ประจำมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 29,500.00 บาท มีรายได้อื่นๆ ต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท รายได้อื่นๆ สูงสุดเท่ากับ 50,000.00 บาท และรายได้อื่นๆ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,225.19 บาท รายได้รวมต่อเดือน ต่ำสุดเท่ากับ 7,940.00 บาท รายได้รวมต่อเดือนเท่ากับ 73,490.00 บาท รายได้รวมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 34,663.41 บาท

รายจ่ายต่อเดือน พบว่า ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตต่ำสุดเท่ากับ 1,300.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตสูงสุดเท่ากับ 70,000.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิตมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 25,659.70 บาท ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้ต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้สูงสุดเท่ากับ 35,000.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการผ่อนชำระหนี้เฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,636.71 บาท รายจ่ายรวมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 2,000.00 บาท รายจ่ายรวมเดือนสูงสุดเท่ากับ 89,500.00 บาท รวมรายจ่ายรวมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 27,029.75 บาท

ภาระหนี้ พบว่ายอดหนี้คงเหลือมีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท ยอดหนี้คงเหลือสูงสุดเท่ากับ 3,000,000 บาท ยอดหนี้คงเหลือมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 600,945.84 บาท ภาระหนี้สิน ครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ส่วนใหญ่ไม่มีหนี้สิน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 52.6 และมีหนี้สิน จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 47.4 และมีแหล่งที่มาของเงินกู้ยืม โดยมีการกู้ธนาคารพาณิชย์ต่างๆ มากที่สุด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.6 รองลงมากู้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม ในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออม และวัตถุประสงค์การออม

จากการศึกษาจำนวนเงินออม ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีจำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 30,000.00 บาท และจำนวนเงินออมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,907.41 บาท โดยมีจำนวนเงินออมต่อเดือน 1-5,000 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 51.1 รองลงมามีจำนวนเงินออมต่อเดือน 5,001-10,000 บาท จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.7 รองลงมาไม่มีเงินออม จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 14.1 และมีจำนวนเงินออมต่อเดือน

15,001-20,000 บาท และมีจำนวนเงินออมต่อเดือน 20,001-25,000 บาท น้อยที่สุด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.5 ครูโรงเรียนโยธินบูรณะที่มีเงินออมต่อเดือนต่ำกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย มีจำนวน 88 คน และมีเงินออมต่อเดือนสูงกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ยมีจำนวน 47 คน

จากการศึกษารูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน และการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 รองลงมา เงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6

การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 รองลงมา การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5

จากการศึกษาวัตถุประสงค์ในการออม ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

ข้อเสนอแนะที่ครูโรงเรียนโยธินบูรณะต้องการจากหน่วยงานในการส่งเสริมการออมของครูมีดังนี้

1. ควรกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมของครู โดยการส่งเสริมให้ครูฝากเงินออมกับธนาคารโรงเรียนในทุกๆ เดือน
2. ควรเพิ่มเงินเดือนและสวัสดิการให้ครู เพื่อให้มีการออมที่เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล สรุปได้ดังนี้

3.1 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด รองลงมา มีเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ ส่วนเพศหญิงมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด รองลงมา มีเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ น้อยที่สุดมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (กองทุนรวม) น้อยที่สุด

3.2 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ ครูที่มีสถานภาพสมรส มีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม น้อยที่สุดมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (กองทุนรวม) ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ ออมทรัพย์ น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคารและไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบของเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม และมีการออมในรูปแบบซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบซื้อหลักทรัพย์ ซื้อสลากออมสิน/ธกส. และไม่มีการออมรูปแบบอื่นๆ

3.3 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายมีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวมากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ น้อยที่สุด มีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์โรงเรียน, เล่นหุ้น) ส่วนเพศหญิงมีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวมากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว น้อยที่สุด มีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์โรงเรียน และเล่นหุ้น)

3.4 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ น้อยที่สุด มีการออมในรูปแบบอื่นๆ ครูที่มีสถานภาพสมรส มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ น้อยที่สุดมีการออมในรูปแบบอื่นๆ (หุ้นสวัสดิการออมทรัพย์โรงเรียน, เล่นหุ้น) ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีการออมซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้าน มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว ซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน และซื้อสินทรัพย์ประเภทรถยนต์ น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวและการออมในรูปแบบอื่นๆ ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีการออม

ในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวและการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว มากที่สุด รองลงมา มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทที่ดิน น้อยที่สุดคือไม่มีการออมในรูปแบบอื่นๆ

3.5 จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับวัตถุประสงค์การออมไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมา เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) น้อยที่สุดมีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (ทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) ส่วนเพศหญิง มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมา เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อันดับ 3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) น้อยที่สุดมีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน)

3.6 จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสดมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมาเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะและเพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) น้อยที่สุด มีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) ครูที่มีสถานภาพสมรส มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมาเพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ น้อยที่สุด มีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ (เพื่อทัศนศึกษาและท่องเที่ยว เพื่อซ่อมแซมบ้าน ซื้อสิ่งของที่อยากได้ และเพื่อแต่งงาน) ครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ยมากที่สุด รองลงมา เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ และเพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่างๆ น้อยที่สุดคือไม่มีวัตถุประสงค์การออมอื่นๆ ครูที่มีสถานภาพหม้าย มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด รองลงมา เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ น้อยที่สุดไม่มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่นและเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย

ส่วนที่ 4 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับจำนวนเงินออม พบว่า

อายุ ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

อายุราชการ / อายุงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเศรษฐกิจกับจำนวนเงินออม พบว่า

รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

รายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.01

4. อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ในครั้งนี้สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การศึกษาพฤติกรรมการออมในด้านจำนวนเงินออม รูปแบบการออมและวัตถุประสงค์การออม

1.1 จำนวนเงินออม ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีจำนวนเงินออมต่อเดือนสูงสุดเท่ากับ 30,00.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำสุดเท่ากับ 0.00 บาท จำนวนเงินออมต่อเดือนมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 5,907.41 บาท ซึ่งเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนมีจำนวนค่อนข้างสูง แต่มีครูที่มีจำนวนเงินออมต่อเดือนสูงกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย เพียง 47 คน อาจจะเป็นเนื่องมาจากครูกลุ่มนี้มีรายได้ มีค่าใช้จ่ายน้อย และไม่มีภาระหนี้สิน จึงมีการออมค่อนข้างสูง ส่วนครูที่มีจำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย จำนวน 88 คน อาจจะเป็นเนื่องมาจากครูกลุ่มนี้มีรายได้ แต่มีค่าใช้จ่ายมากหรือมีภาระหนี้สิน จึงไม่มีการออมหรือมีการออมค่อนข้างต่ำ

1.2 รูปแบบการออม ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีรูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน โดยมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุด จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.4 อาจจะเป็นเนื่องมาจากครูเห็นว่าการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงินมีความปลอดภัยในการออมเงินสูง ส่วนการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 36.1 อาจจะเป็นเนื่องมาจากครูเห็นว่าการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว ทำให้สะดวกในการนำมาใช้เมื่อจำเป็น

1.3 วัตถุประสงค์ในการออม ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 32.0 ซึ่งจากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ครูโรงเรียนโยธินบูรณะมีอายุมากกว่า 50 ปี มีจำนวนทั้งหมด 55 คน ซึ่งมีอายุในวัยใกล้เกษียณ จึงมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินไว้เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด

2. การวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

จากการวิเคราะห์พฤติกรรมการออมจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล มีดังนี้

2.1 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายและเพศหญิงมีการออมในรูปแบบของเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุดเหมือนกัน อาจจะเป็นเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงินมีความปลอดภัยในการออมเงินสูง อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบเงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม เหมือนกัน อาจจะเป็นเนื่องมาจากการออมในรูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบการออมเพื่อวัยเกษียณ โดย กบข. เป็นการออมภาคบังคับของข้าราชการ (ตาม พ.ร.บ. กองทุนบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2539 ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2540) ส่วนประกันสังคมเป็นการออมภาคบังคับของลูกจ้าง อันดับ 3 มีการออมในรูปแบบซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ เหมือนกัน อาจเนื่องมาจากครูมีสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด โดยให้สมาชิกออมกับสหกรณ์ในลักษณะการถือหุ้น และได้รับการสนับสนุนจากต้นสังกัดในการอำนวยความสะดวกในการหักเงินเดือนของสมาชิกส่งให้สหกรณ์เป็นเงินออม ครูทั้งเพศชายและเพศหญิงจึงออมเพราะเห็นว่าเป็นวิธีที่สะดวกในการออม

2.2 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายและเพศหญิงมีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวมากที่สุด อาจเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว ทำให้สะดวกในการนำมาใช้เมื่อยามจำเป็น เพศชาย อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ อาจจะเป็นเนื่องมาจากเพศชายเห็นว่าการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ สามารถเก็บไว้เพื่อซื้อขายและแลกเปลี่ยนได้ง่ายกว่าสินทรัพย์อื่น ส่วนเพศหญิง อันดับ 2 มีการออมในรูปแบบการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว อาจจะเป็นเนื่องจากการให้กู้ยืมเงินส่วนตัว จะได้รับอัตราดอกเบี้ยมากกว่าการนำเงินไปฝากสถาบันการเงิน

2.3 จากการวิเคราะห์หัตถ์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามเพศพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีลำดับวัตถุประสงค์การออมไม่แตกต่างกันมากนัก โดยเพศชายและเพศหญิง มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุดเหมือนกัน อาจเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงส่วนมากมีอายุในวัยใกล้เกษียณ จึงมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินไว้เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อันดับ 2 เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ อาจจะเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เพิ่มเติม รวมทั้งมีความต้องการส่งเสริมให้ผู้อยู่ในอุปการะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น อันดับ 3 เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เหมือนกัน อาจจะเนื่องมาจากครูทั้งเพศชายและเพศหญิงเห็นว่าการออมไว้เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) ทำให้ชีวิตมีความมั่นคงมากขึ้น

2.4 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย มีการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคาร มากที่สุดเหมือนกัน อาจเนื่องมาจากครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย เห็นว่าการออมในรูปแบบเงินฝากกับธนาคาร ซึ่งเป็นสถาบันการเงินมีความปลอดภัยในการออมเงินสูง ส่วนครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง อันดับแรก คือ เงินสะสมเข้ากองทุน กบข./เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม อาจจะเนื่องมาจากการออมในรูปแบบดังกล่าว เป็นรูปแบบการออมเพื่อวัยเกษียณ โดย กบข. เป็นการออมภาคบังคับของข้าราชการ (ตาม พ.ร.บ. กองทุนบำเหน็จบำนาญ พ.ศ. 2539 ตั้งแต่วันที่ 27 มีนาคม 2540) ส่วนประกันสังคมเป็นการออมภาคบังคับของลูกจ้าง

2.5 จากการวิเคราะห์รูปแบบการออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงินของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพพบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย มีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว มากที่สุดเหมือนกัน อาจจะเนื่องมาจากครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง เห็นว่าการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัว ทำให้สะดวกในการนำมาใช้เมื่อยามจำเป็น ส่วนครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง มีการออมในรูปแบบซื้อสินทรัพย์ประเภทบ้านมากที่สุด อาจจะเนื่องมาจากครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างเห็นว่าการออมในรูปสินทรัพย์ประเภทบ้าน ทำให้มีที่อยู่อาศัยที่ถาวรและมีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น

2.6 จากการวิเคราะห์วัตถุประสงค์การออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามสถานภาพ พบว่า ครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส สถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง และสถานภาพหม้าย มีลำดับการออมในรูปแบบต่างๆ ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย มีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด อาจจะเป็นเนื่องจากครูที่มีสถานภาพโสด สถานภาพสมรส และสถานภาพหม้าย ส่วนมากอาจมีอายุในวัยใกล้เกษียณ จึงมีวัตถุประสงค์ในการออมเงินไว้เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา มากที่สุด ส่วนครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้างมีวัตถุประสงค์การออมเพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น และเพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย มากที่สุดเท่ากัน อาจจะเป็นเนื่องจากครูที่มีสถานภาพแยกกันอยู่/หย่าร้าง อาจมีอายุในวัยใกล้เกษียณ ต้องการความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน มีความต้องการประกอบอาชีพอื่น และมีความต้องการดอกเบี้ยจากการออม ตามลำดับ

3. ปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ

สมมติฐานข้อที่ 1 อายุมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม

ผลการศึกษาพบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระพล ขุนพรหม (2550: 70) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า อายุไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในด้านระดับการออม

สมมติฐานข้อที่ 2 อายุราชการ/อายุงาน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม

ผลการศึกษาพบว่า อายุราชการ/อายุงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระพล ขุนพรหม (2550: 70) ทำการศึกษาเรื่องพฤติกรรมการออมของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกล สำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร พบว่า อายุราชการไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมในด้านระดับการออม

สมมติฐานข้อที่ 3 จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม

ผลการศึกษาพบว่า จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อุดุลย์วัฒนกุล (2549: 67) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือน

และพฤติกรรมกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ ผลการศึกษา พบว่า จำนวนสมาชิกในภาระพึ่งพิงของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับปริมาณการออมภาคครัวเรือน ทั้งนี้ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกในภาระพึ่งพิงจะมีปริมาณการออมมากที่สุด

สมมติฐานข้อที่ 4 รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออม

ผลการศึกษาพบว่ารายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิรัชฐ์ บุญรักษ์ (2547: 31) ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า ถ้าข้าราชการมีรายได้ต่อเดือนมากขึ้น มีผลทำให้ข้าราชการจะตัดสินใจออมเพิ่มขึ้น รายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับการออมในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ของเคนส์ โดยเมื่อบุคคลมีรายได้สูงขึ้นจะส่งผลกระทบต่อการบริโภคและการออมที่เพิ่มขึ้น กล่าวคือ รายได้ที่เพิ่มขึ้นจะทำให้บุคคลมีอำนาจซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น ทั้งนี้หากรายได้เพิ่มขึ้น ในขณะที่รายจ่ายคงที่ จะส่งผลกระทบต่อรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามไปด้วย โดยรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายนั้นจะเป็นเงินออมส่วนบุคคลซึ่งเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกับรายได้

สมมติฐานข้อที่ 5 รายจ่ายต่อเดือนมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม

ผลการศึกษาพบว่ารายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รดา อุดลย์วัฒนกุล (2549: 68) ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศ ผลการศึกษา พบว่า ค่าใช้จ่ายรวมของครัวเรือนมีความสัมพันธ์ไปในเชิงลบกับการออมของครัวเรือน ซึ่งเป็นไปตามทฤษฎีการบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้สัมบูรณ์ของเคนส์ กล่าวคือ เมื่อบุคคลมีรายได้ จะนำรายได้ไปใช้จ่ายในการบริโภค หากมีการใช้จ่ายในการบริโภคมาก ก็จะทำให้รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเหลือน้อย ซึ่งรายได้ส่วนที่เหลือนี้ก็คือเงินออมส่วนบุคคลนั่นเอง ดังนั้นหากรายจ่ายมีปริมาณเพิ่มขึ้น จะทำให้รายได้หลังหักค่าใช้จ่ายหรือเงินออมมีจำนวนลดลง สะท้อนให้เห็นว่า รายจ่ายมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมในทิศทางตรงกันข้าม

5. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ดังนี้

1. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออม ด้านจำนวนเงินออม พบว่า มีครูกลุ่มหนึ่งที่มีจำนวนเงินออมต่อเดือนต่ำกว่าจำนวนเงินออมเฉลี่ย ดังนั้นหน่วยงานควรให้คำแนะนำเรื่องรายได้ รายจ่าย และส่งเสริมการออมของครู โดยรณรงค์ให้ครูออมทรัพย์ไว้กับสวัสดิการโรงเรียนหรือนำเงินไปฝากออมทรัพย์กับธนาคารโรงเรียนในทุกๆ เดือน เพื่อให้ครูมีการออมเพิ่มขึ้น

2. จากผลการศึกษาพฤติกรรมการออม ด้านรูปแบบการออมที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน พบว่า ครูมีการออมในรูปแบบเก็บเงินสดไว้กับตัวมากที่สุด ซึ่งจะไม่ได้รับดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนอื่นใด ดังนั้นหน่วยงานควรแนะนำให้ครูนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารหรือนำเงินไปออมกับสถาบันการเงิน เพื่อจะได้รับดอกเบี้ยหรือผลตอบแทนที่เพิ่มขึ้นเก็บออมไว้ใช้ในยามชรา หรือแนะนำให้ครูนำเงินไปซื้อสินทรัพย์ประเภททองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ซึ่งจะทำให้ครูมีทรัพย์สินและมีความมั่นคงในชีวิตมากขึ้น

3. จากผลการศึกษา พบว่า จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม เพราะจำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะจะส่งผลกระทบต่อรายจ่ายของครูที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งหากครูเป็นผู้หารายได้แต่เพียงผู้เดียวและมีจำนวนสมาชิกที่ต้องอุปการะมากอาจจะทำให้รายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายต่างๆ และมีโอกาสเกิดหนี้สินได้ ควรที่จะให้สมาชิกที่อยู่ในอุปการะช่วยกันหารายได้เพิ่มเติมเพื่อเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระของครู ในส่วนของสมาชิกที่อยู่ในอุปการะซึ่งอยู่ในวัยที่ไม่สามารถหารายได้ ควรช่วยกันใช้จ่ายอย่างประหยัด อาจช่วยให้รายจ่ายลดลงได้

4. จากผลการศึกษา พบว่า รายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์ทางเดียวกันกับจำนวนเงินออม และพบว่ารายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับจำนวนเงินออมในระดับต่ำ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมและมีการจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมให้แก่ครูเพื่อเป็นช่องทางในการเพิ่มรายได้เสริมให้มากขึ้น ซึ่งหน่วยงานอาจจะมีการช่วยเหลือด้านเงินลงทุนหรือมีสวัสดิการให้กู้ยืมเพื่อเป็นทุนในการหารายได้เพิ่มเติม และอาจจัดให้มีการจำหน่ายสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ภายในหน่วยงานเองโดยจัดตั้งในรูปแบบร้านค้าสหกรณ์โรงเรียน เมื่อครูมีรายได้เพิ่มขึ้นอาจจะมีเงินออมที่เพิ่มขึ้น

5. จากผลการศึกษา พบว่า รายจ่ายต่อเดือน มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับจำนวนเงินออม ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาจส่งเสริมให้ครูมีการบริหารจัดการด้านการเงินที่ดี โดยการจัดอบรมหรือสัมมนาเกี่ยวกับการวางแผนและการบริหารจัดการทางการเงิน แนวทางในการลดพฤติกรรมกาใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยลดรายจ่ายและลดภาระหนี้สิน เพื่อเป็นความรู้และแนวทางในการดำเนินชีวิตในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ส่วนครูควรตระหนักถึงความเหมาะสมของการใช้จ่าย ควรลดกาใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือย

6. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครู หลังจากมีการปรับฐานเงินเดือนข้าราชการครูให้สูงขึ้น ตามนโยบายรัฐบาล
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาถึงพฤติกรรมการออมเพิ่มเติมในเรื่องสาเหตุที่ไม่มี การออม
3. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษากลุ่มประชากรครูในโรงเรียนอื่น ๆ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของ ครูในภาพรวม และความแตกต่างของพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครูในแต่ละ โรงเรียน เพื่อที่จะช่วยกำหนดมาตรการส่งเสริมการออมที่เหมาะสมต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษฎา สังขมณี. (2551). *การเงินและการธนาคาร*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เรื่องแสงการพิมพ์ (2002).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *ข่าวสำนักงานรัฐมนตรี โครงการพัฒนาชีวิตครู*. สืบค้นเมื่อ 12 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <http://www.moe.go.th>.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. (2548). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสถิติ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ. (2553). *ข้อมูลสถิติ*. สืบค้นเมื่อ 13 ธันวาคม 2553, จาก <http://www.gpf.or.th>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2553). *กองทุนรวมและหน่วยลงทุน*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2554, จาก <http://www.tsithailand.org>.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2541). *การสำรวจพฤติกรรมกรรมการออมภาคครัวเรือน ปี 2541*. กรุงเทพฯ: ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร. (2553). *ประวัติการก่อตั้งธนาคารและเกี่ยวกับธนาคาร*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553. จาก <http://www.baac.or.th>
- ธนาคารอาคารสงเคราะห์. (2553). *ประวัติธนาคารอาคารสงเคราะห์*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.ghb.co.th>.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรเมศวร์ ว่องพิริยพงศ์. (2550). *การออมและการลงทุนภาคเอกชน*. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์ การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พิธีษฐ บัญญัติ. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าแบบอิสระ เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ถ่ายเอกสาร.
- พระราชกฤษฎีกาการปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2550. (2550, 28 ธันวาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอน 100 ก: หน้า 24-26.
- พีรพล ขุนพรหม. (2550). *พฤติกรรมการออมเงินของลูกจ้างประจำ กองโรงงานช่างกลสำนักงานการคลัง กรุงเทพมหานคร*. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การจัดการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- โพรเยน, ริชาร์ด ที. (2546). *เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย (Macroeconomics Theories & Policies)* แปลโดย จิราภรณ์ ชาวงษ์; และพิศมัย จารุจิตติพันธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- รดา อุดลย์วัฒนกุล. (2549). *ปัจจัยกำหนดการออมภาคครัวเรือนและพฤติกรรมการออมภาคครัวเรือนในประเทศไทย*. สารนิพนธ์ ศ.ม.(เศรษฐศาสตร์การธนาคาร). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รัตนา สายคณิต. (2531). *มหเศรษฐศาสตร์เบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- (2539). *มหเศรษฐศาสตร์วิเคราะห์: จากทฤษฎีสู่นโยบาย*. กรุงเทพฯ: คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนโยธินบูรณะ. (2549, 31 กรกฎาคม). *ระเบียบโรงเรียนโยธินบูรณะว่าด้วยกองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549*. ถ่ายเอกสาร.
- (2553). *แบบสรุปจำนวนนักเรียนของโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553*. ถ่ายเอกสาร.
- (2553). *แบบสรุปจำนวนบุคลากรโรงเรียนโยธินบูรณะ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553*. ถ่ายเอกสาร.
- (2553). *สารสนเทศโรงเรียนโยธินบูรณะ ปีการศึกษา 2553*. ถ่ายเอกสาร.
- (2554, 18 มีนาคม). *ระเบียบกองทุนสวัสดิการของโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ.2549 ว่าด้วยสวัสดิการออมทรัพย์ในโรงเรียนโยธินบูรณะ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2554*. ถ่ายเอกสาร.
- วรชัย สิงห์ฤกษ์. (2549). *ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำกัด*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม.(เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. (2545). *หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค*. พิมพ์ครั้งที่ 12 (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ศิรินุช อินละคร. (2548). *การเงินบุคคล*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. (2551). *การขยายกำหนดเกษียณอายุและการออมสำหรับวัยเกษียณอายุ*. รายงานฉบับสมบูรณ์ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย. กรุงเทพฯ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพพตา ปิยะเกศิน. (2546). *การเงินส่วนบุคคล*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.nesdb.go.th>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *รายได้ และรายได้พึงจ่ายของครัวเรือน พ.ศ.2547-2551*. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.nso.go.th>.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2551). *รายได้ ค่าใช้จ่ายและการออมเฉลี่ยต่อครัวเรือนในประเทศไทย*. สืบค้นเมื่อ 20 พฤศจิกายน 2553, จาก <http://www.nso.go.th>.
- อภินันท์ จันตะนี. (2538). *วิธีวิจัยทางธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: วี.เจ.พรินติ้ง.
- Branson, William H. (1989). *Macroeconomic Theory and Policy*. 3rd ed. Singapore: Harper; & Row.
- Cass. Karl E.; & Fair, Ray C. (1996). *Principles of Macroeconomics*. 4th ed. New Jersey: Prentice – Hall.
- Eaker, Mark R.; & Yawitz, Jess B. (1984). *Macroeconomics*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Richard T. Froyen. (1996). *เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย*. แปลโดย มัลลิกา บุญนาค. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

ภาคผนวก ก
ข้อมูลจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามจำนวนเงินออม
และ แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลจำนวนและร้อยละของครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำแนกตามจำนวนเงินออม

จำนวนเงินออมต่อเดือน (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
0	19	14.1
300	1	0.7
800	1	0.7
1,000	22	16.3
1,200	2	1.5
1,250	1	0.7
1,500	3	2.2
2,000	9	6.7
2,500	2	1.5
3,000	7	5.2
4,000	3	2.2
4,600	1	0.7
5,000	17	12.6
6,000	2	1.5
6,400	1	0.7
7,000	4	3.0
8,000	2	1.5
9,000	1	0.7
10,000	18	13.3
10,500	2	1.5
11,250	1	0.7
12,000	2	1.5
13,000	1	0.7
15,000	4	3.0
20,000	2	1.5
25,000	2	1.5
30,000	5	3.7
รวม	135	100
Minimum = 0 คน	Maximum = 30,000.00 บาท	$\bar{X} = 5,907.41$ บาท

แบบสอบถาม
เรื่อง พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของครู
โรงเรียนโยธินบูรณะ

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้จัดทำเพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดทำสารนิพนธ์ของนักศึกษาระดับปริญญาโท มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ขอความกรุณาจากท่านตอบแบบสอบถามให้ครบถ้วนและตรงกับความจริงมากที่สุด เพื่อประโยชน์ไปใช้ในเชิงวิชาการ แบบสอบถามมีทั้งหมด 2 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม

คำตอบของท่านถือเป็นความลับ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น ขอขอบคุณที่ท่านให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วน

นางสาวอมรรัตน์ วงศ์จันทร์

นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

แบบสอบถาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความซึ่งตรงกับข้อมูลทั่วไปของท่าน และกรอกข้อมูลในช่องว่างให้ครบถ้วน

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ.....ปี

3. สถานภาพ

- โสด สมรส แยกกันอยู่/หย่าร้าง หม้าย

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

5. ตำแหน่งงาน

- ครูอัตราจ้าง พนักงานราชการตำแหน่งครูผู้สอน ข้าราชการครู

6. ระดับชั้นที่สอน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- มัธยมศึกษาปีที่ 1
 มัธยมศึกษาปีที่ 2
 มัธยมศึกษาปีที่ 3
 มัธยมศึกษาปีที่ 4
 มัธยมศึกษาปีที่ 5
 มัธยมศึกษาปีที่ 6

7. วิชาที่สอนสังกัดกลุ่มสาระการเรียนรู้

- ภาษาไทย
- คณิตศาสตร์
- วิทยาศาสตร์
- สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- สุขศึกษาและพลศึกษา
- ศิลปะ
- การงานอาชีพและเทคโนโลยี
- ภาษาต่างประเทศ
- กลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

8. อายุราชการ/อายุงาน.....ปี

9. จำนวนสมาชิกที่อยู่ในอุปการะของท่าน จำนวน.....คน

10. รายได้ทั้งหมดที่ท่านได้รับโดยเฉลี่ยต่อเดือน

10.1 รายได้ประจำ ได้แก่ เงินเดือน เงินวิทยฐานะ เงินเพิ่มพิเศษค่าครองชีพ

เงินสวัสดิการค่าเช่าบ้าน ค่าการศึกษาบุตร และค่ารักษาพยาบาล และเงินอย่างอื่นที่ได้รับ

จากทางราชการ.....บาท/เดือน

10.2 รายได้อื่น ๆ ได้แก่ รายได้จากการสอนพิเศษ รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ค่าเช่าบ้าน

ค่าเช่าที่ดิน ดอกเบี้ยเงินฝาก เงินปันผล.....บาท/เดือน

11. รายจ่ายที่ท่านต้องจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน ประกอบด้วย

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินชีวิต ประกอบด้วย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม, ค่าเดินทาง/ค่าน้ำมันรถ, ค่าที่พักอาศัยและค่าสาธารณูปโภค, ค่าเสื้อผ้า เครื่องแต่งกายและเครื่องประดับต่างๆ ค่าการศึกษาของตนเอง, ค่าการบันเทิงและพักผ่อนหย่อนใจ, ค่าใช้จ่ายด้านสังคม (ทำบุญ งานบวช งานแต่งงาน) รวมทั้งค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่จ่ายให้ผู้ที่อยู่ในความอุปการะของท่าน
.....บาท/เดือน

12. ท่านมีภาระหนี้สินหรือไม่ มี (ถ้ามี กรุณาตอบคำถามข้อ 12.1, 12.2 และ ข้อ 12.3) ไม่มี

12.1 หากมีภาระหนี้สิน ขณะนี้เหลือยอดหนี้จำนวน.....บาท

12.2 แหล่งเงินกู้ยืม.....

12.3 ค่าใช้จ่ายในการชำระหนี้ ภาระที่ต้องผ่อนชำระ (เงินต้น+ดอกเบี้ย) .....บาท/เดือน

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการออม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง หน้าข้อความซึ่งตรงกับพฤติกรรมการออมของท่านมากที่สุด

13. ปัจจุบันท่านมีเงินออมโดยเฉลี่ยต่อเดือน .....บาท/เดือน

14. ปัจจุบันท่านออมเงินในรูปแบบใด ต่อไปนี้ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

14.1 การออมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

- เงินฝากกับธนาคาร
- เงินสะสมเข้ากองทุน กบข. / เงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม
- ซื้อหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์
- ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์
- ซื้อหลักทรัพย์ เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น หุ้นกู้ ฯลฯ
- ซื้อสลากออมสิน / สลาก ธกส.
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

14.2 การออมที่ไม่เกี่ยวข้องกับสถาบันการเงิน

- เก็บเงินสดไว้กับตัว
- ซื้อสินทรัพย์อื่น ได้แก่ ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์
- การให้กู้ยืมเงินส่วนตัว
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

15. วัตถุประสงค์การออมของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย/ยามชรา
- เพื่อการศึกษาของตนเอง/ผู้อยู่ในอุปการะ
- เพื่อซื้อสินทรัพย์ (ทองคำ ที่ดิน บ้าน รถยนต์ ฯลฯ)
- เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพอื่น
- เพื่อหวังผลตอบแทน เช่น ต้องการดอกเบี้ย
- เพื่อกิจกรรมทางศาสนา/ประเพณีต่าง ๆ
- อื่นๆ โปรดระบุ.....

ข้อเสนอแนะที่ท่านต้องการจากหน่วยงานในการส่งเสริมการออมของคุณ

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัยและ
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พิศมัย จารุจิตติพันธ์
อาจารย์ประจำสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. รองศาสตราจารย์ ดร.อ้อทิพย์ ราษฎร์นิยม
อาจารย์ประจำสำนักวิชาเศรษฐศาสตร์และนโยบายสาธารณะ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวอมรรัตน์ วงศ์จันทร์
 วันเดือนปีเกิด 24 กันยายน 2521
 สถานที่เกิด จังหวัดสุพรรณบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 90/147 หมู่บ้านจางสุข ซอยวงศ์สว่าง 19 แขวงบางซื่อ
 เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สำนักงาน
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนโยธินบูรณะ

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2542 ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) วิชาเอกบริหารรัฐกิจ
 จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
 พ.ศ. 2554 เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์
 จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

